

Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

PL ISSN 1899-346X

Rok XXVIII Nr 3(117)

lipiec-wrzesień 2024

Nowe władze na kadencję 2024-2028

Piknik Naukowy w ramach
XX Lubelskiego Festiwalu Nauki
odbył się 15 września 2024 r.

Fot. Joanna Mazurek SAF, Oliwia Gut DRIP

Rektor Krzysztof Kowalczyk podsumowuje kadencję 2020–2024

W NUMERZE

WYDARZENIA

- 1** Rektor Krzysztof Kowalczyk podsumowuje kadencję 2020–2024
- 3** Nowe władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w kadencji 2024–2028
- 5** Wydział Biologii Środowiskowej
- 6** Wydział Agrobioinżynierii
- 8** Wydział Inżynierii Produkcji
- 10** Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii
- 12** Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki
- 13** Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- 15** Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 23** Konkurs na prezentację multimedialną
- 26** Panel z pracodawcami
- 27** Wykłady monograficzne z przedstawicielami przemysłu spożywczego

WSPOMNIENIA

- 16** Prof. dr hab. dr h.c. multi Zdzisław Targoński (1947–2024)
- 20** Prof. dr hab. Andrzej Kwieciński (1940–2024)

WOKÓŁ NAUKI

- 21** Chemia w naukach przyrodniczych
- 35** Między tradycją a nowoczesnością – fenomen wiosek tematycznych

BIBLIOTEKA

- 25** Równoważni – udogodnienia i otwartość na potrzeby mniejszości

KONFERENCJE SZKOLENIA

- 28** Rozwój obszarów wiejskich a zasoby przyrodnicze
- 30** Zarządzanie techniką i procesami w rolnictwie zrównoważonym
- 32** W kierunku zrównoważonego rozwoju gleby

ABSOLWENCI

- 33** Złoty jubileusz trzech wydziałów

Ewaluacja

Na początku 2023 r. został zakończony proces ewaluacji dyscyplin naukowych. W wyniku przeprowadzonej oceny pięć dyscyplin z naszej Uczelni uzyskało kategorię A, zaś dwie z największą liczbą n – rolnictwo i ogrodnictwo oraz weterynaria – kategorię B+. Kategorię A uzyskały dyscypliny: inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka; inżynieria mechaniczna; nauki biologiczne; technologia żywności i żywienia; zootechnika i rybactwo. Wyniki ewaluacji należy uznać za bardzo dobre, gdyż poszerzyły uprawnienia naszego Uniwersytetu o możliwość nadawania stopnia doktora habilitowanego w dwóch dyscyplinach, tj. nauk biologicznych oraz inżynierii środowiska, górnictwa i energetyki. Wyniki ewaluacji są sukcesem wszystkich pracowników oraz doktorantów, którzy wnieśli do oceny istotne osiągnięcia badawcze w postaci publikacji, patentów i projektów. Niestety z przykrością muszę stwierdzić, że pewna grupa nauczycieli akademickich pracowała nieefektywnie i nie wniosła osiągnięć do oceny ewaluacyjnej, a byli nawet i tacy pracownicy, których trzeba było intensywnie zachęcać, aby opublikowali chociaż jedną pracę o niskiej punktacji i nie przyczynili się do obniżenia osiągnięć pozostałych pracowników poprzez tzw. 2N₀. Tacy pracownicy powinni się poważnie zastanowić, czy miejsce pracy, jakim jest Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, jest dla nich właściwe.

Sukces oceny ewaluacyjnej osiągnięty przez pracowników naszej Uczelni sprawił, że Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie spełnia kryteria „uczelni badawczej”, dzięki czemu uzyskaliśmy dodatkowe finansowanie na rozwój badawczy. Środki te zostaną wykorzystane na aktywizację nowatorskich badań, zdynamizowanie współpracy badawczej z najlepszymi ośrodkami zagranicznymi, staże badawcze i wsparcie w pozyskiwaniu projektów międzynarodowych oraz dofinansowanie działań w zakresie publikowania wyników badań w najlepszych czasopismach.

Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Wydawca: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Rada Programowa: Marcin Arciszewski, Barbara Futa, Agnieszka Kubik-Komar, Barbara Marcinek, Monika Michalak-Majewska, Krzysztof Olszewski, Krystyna Piotrowska-Weryszko (przewodnicząca).

Redakcja: Monika Jaskowiak – redaktor naczelny (e-mail: monika.jaskowiak@up.lublin.pl), Anna Wypychowska. **Korekta:** Agnieszka Brach, Agnieszka Litwirczuk.

Współpraca: Dział Rekrutacji i Promocji.

Projekt graficzny i tkanie: AZKO Zbigniew Kowalczyk. **Adres redakcji:** 20-950 Lublin, ul. Akademicka 15, skr. poczt. 15B, tel. 81 445-68-05, e-mail: wydawnictwo@up.lublin.pl. **Druk:** Drukarnia Standruk w Lublinie, ul. Rapackiego 25

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i modyfikacji tytułów.

Fotografia na 1 str. okładki: Fot. Maciej Niedziółka

Infrastruktura

Minione cztery lata były dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie czasem dynamicznego rozwoju. W październiku 2022 r. oddano do użytku Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii (obecna nazwa Arena Konna). Zakończono budowę i wyposażenie Centrum Badawczo-Wdrożeniowego i Dydaktycznego Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie. W sierpniu tego roku zamontowano system do fenotypowania cyfrowego roślin. Jest to jedyne takie urządzenie w Polsce, które automatycznie w określonych widmach światła analizuje cechy fizjologiczne, wzrost i morfologię badanych obiektów, eliminując błędy eksperymentatora. Zamontowano i uruchomiono spektrometr ruchliwości jonów z wysokociśnieniowym chromatografem cieczowym, platformę do przygotowywania mikromacierzy tkankowych, stanowisko do badań energochłonności napędu elektrycznego ciągników rolniczych oraz linię demonstracyjną do ekstruzji. Zakupiono zestaw do elektroforezy kapilarnej kwasów nukleinowych oraz system Illuminy do sekwencjonowania nowej generacji, platformę do badań genomowych, pracownię ortopedyczną do diagnostyki i rehabilitacji koni, system do monitorowania i automatycznej identyfikacji drobnoustrojów, mikroskop FTIR i spektrofotometr fluorescencji rentgenowskiej. Dla potrzeb dydaktyki realizowanej na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej zakupiono fantomy zwierząt oraz wyposażono salę w mikroskopię cyfrową i zestaw komputerów do diagnostyki radiologicznej. Zakończono termomodernizację budynków i dostosowywanie do wymogów przeciwpożarowych gmachu „Zootechniki”. Zmodernizowano i wyposażono Centrum Kongresowe w nowoczesne oświetlenie ledowe, automatykę sceniczną, liniowy system dźwięku, windy oraz unowocześniono klimatyzację. Kolejne prace inwestycyjne obejmowały modernizację domu studenckiego „Eskulap” oraz pomieszczeń dydaktycznych w budynku teorii weterynarii. Doposażono gospodarstwa doświadczalne w nowoczesny sprzęt rolniczy oraz wybudowano silosy do magazynowania nasion i ziarna zbóż w Uhrusku. W przyszłym roku zostaną oddane do użytku ogrody badawczo-dydaktyczne w Felinie.

Sytuacja ekonomiczna

Sytuacja finansowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest dobra. Wszystkie należności i zobowiązania są regulowane terminowo. W minionym roku po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi wszystkim pracownikom wypłacono przed wakacjami oraz świętami Bożego Narodzenia specjalne dodatki. W tym roku wszyscy pracownicy otrzymali 20–30% podwyżki wynagrodzenia. Niepokojącym zjawiskiem występującym w szkolnictwie wyższym jest spłaszczenie zarobków spowodowane kilkukrotnym wzrostem minimalnych wynagrodzeń. Subwencja przyznawana przez

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ciągu ostatnich trzech lat wzrosła o 16%. Jednak najbardziej mnie cieszy wzrastająca liczba projektów pozyskiwanych przez pracowników i doktorantów. W 2022 r. pracownicy naszej Uczelni uzyskali ponaddwukrotnie więcej projektów niż w 2021 r. W obecnym roku w naszej Uczelni realizowanych jest 105 projektów ze źródeł przyznanych ze środków krajowych oraz zagranicznych, w tym z Funduszu Wyszehradzkiego, programu Horyzont Europa i Interreg oraz z Departamentu Rolnictwa Stanów Zjednoczonych. Łączna kwota wartości tych projektów realizowanych samodzielnie lub w konsorcjach przez pracowników Uniwersytetu przypadająca na naszą Uczelnię wynosi ponad 95 mln zł. W 2023 r. pracownicy i doktoranci pozyskali 47 nowych projektów finansowanych ze źródeł krajowych na łączną kwotę ponad 46,7 miliona zł. Na podstawie umów, usług badawczych i zapytań ofertowych z podmiotami gospodarczymi podpisano 79 wniosków na realizację badań na kwotę prawie 10,7 miliona zł. Dynamicznie rozwija się współpraca naukowa z ośrodkami zagranicznymi. Podpisano wiele nowych umów o współpracy naukowo-badawczej z uniwersytetami z różnych krajów na świecie.

Znaczenie Uniwersytetu na forum międzynarodowym

W minionych czterech latach wzrósł istotnie prestiż oraz rozpoznawalność Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na arenie krajowej i międzynarodowej. Świadczą o tym miejsca w rankingach światowych i bazach bibliometrycznych. Znaczna liczba naukowców z naszej Uczelni znajduje się każdego roku w prestiżowym międzynarodowym rankingu The World's Top 2% Scientists – stworzonym i publikowanym przez Uniwersytet Stanforda – których publikacje są najczęściej cytowane przez innych autorów. Pracownicy naszego Uniwersytetu są wśród najlepszych na świecie w niektórych specjalnościach. O uznaniu dorobku naukowo-badawczego oraz rozpoznawalności naszej Uczelni świadczy również uzyskanie wysokiej pozycji w Times Higher Education World University Rankings 2024.

Studia międzynarodowe

W 2023 r. wprowadzono system internetowej rekrutacji na studia anglojęzyczne dla obcokrajowców. Największym zainteresowaniem zarówno w obecnym, jak poprzednim roku cieszył się kierunek weterynaria. Będziemy dążyć do poszerzenia oferty studiów w języku angielskim.

Plany na najbliższą kadencję

Plany na obecną kadencję określiłem i przedstawiłem w swoim programie wyborczym. Są one powiązane z odpowiedzialnością za dynamiczną oraz sprawną realizacją misji i strategii Uczelni. Należy do nich utrzymanie uzyskanych osiągnięć badawczych, dydaktycznych i wizerunkowych, a także sprawne zarządzanie Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie i jego rozwój. Te zadania będą w najbliższych latach konsekwentnie realizowane. W najbliższym czasie planujemy również działania inwestycyjne, takie jak przebudowa budynku przy ul. Leszczyńskiego 58 na nowoczesny akademik oraz modernizacja i dostosowanie dla osób niepełnosprawnych budynku Hali Technologii Żywności na Felinie oraz wykonanie zaleceń pokontrolnych NIK.

Fot. Archiwum UP

Nowe władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w kadencji 2024-2028

REKTOR

Prof. dr hab. dr h.c. Krzysztof Kowalczyk

Prof. dr hab. dr h.c. Krzysztof Kowalczyk urodził się w 1963 r. Po ukończeniu w 1987 r. studiów na kierunku rolnictwo na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Lublinie podjął pracę w Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. W 1997 r. odbył półroczny staż naukowy w Uniwersytecie w Monachium oraz kilka sześciotygodniowych wizyt badawczych w latach 1999–2004. W 2009 r. uzyskał tytuł profesora nauk rolniczych. Brał udział w realizacji 5 projektów, w tym 2 międzynarodowych. Kierował 7 grantami finansowanymi przez KBN, MNiSW, NCBiR, NCN i MRiRW. Obecnie kieruje zadaniem badawczym w projekcie finansowanym z programu FENG.

W zakresie badań naukowych współpracuje z licznymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Jego główne zainteresowania naukowe obejmują prace z zakresu odporności pszenicy zwyczajnej i owsa na mączniaka prawdziwego i rdze, analizy ekspresji wybranych genów roślin użytkowych oraz opracowywania markerów DNA przydatnych w selekcji i hodowli roślin. Jest członkiem EASA, EWAC, EUCARPIA, PTG i LTN. Był promotorem 2 doktorów honoris causa oraz 7 prac doktorskich.

Opublikował jako autor lub współautor 277 prac, z czego 155 stanowią oryginalne prace twórcze, w tym 35 z listy JCR. Jest autorem lub współautorem 120 komunikatów naukowych oraz 2 monografii. Opracował „Przewodnik do ćwiczeń z inżynierii genetycznej”. Jest współautorem oraz redaktorem podręcznika „Agrobiotechnologia” i „Przewodnika do ćwiczeń z biotechnologii leśnej”. Jest współautorem 9 patentów, 17 wzorów użytkowych oraz 75 wdrożeń produktów. Był promotorem 36 prac inżynierskich i 43 magisterskich oraz opiekunem 44 projektów

inżynierskich z kierunku leśnictwo. Od 2006 r. pełni funkcję dyrektora Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. Odznaczony został m.in. Brązowym Krzyżem Zasługi, Złotym Medalem „Zasłużony dla Nauki Polskiej *Sapientia et Veritas*”. W 2023 r. otrzymał tytuł doktora honoris causa Politechniki Gruzjińskiej w Tbilisi.

PROREKTOR DS. STUDENCKICH I DYDAKTYKI

Dr hab. Urszula Kosior-Korzecka

Dr hab. Urszula Kosior-Korzecka jest absolwentką kierunku biotechnologia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie (1996). Po ukończeniu studiów podjęła pracę na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej AR w Lublinie, na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego w Katedrze Fizjologii Zwierząt (1996–1999), następnie w Katedrze Patofizjologii (1999–2001). W 2001 r. uzyskała stopień doktora nauk biologicznych, a w 2009 r. doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych. W 2018 r. została mianowana na stanowisko prof. uczelni, w 2019 r. objęła funkcję kierownika Zakładu Patofizjologii. Od 2021 r. kieruje również Katedrą Przedklinicznych Nauk Weterynaryjnych. Od 2020 r. pełni funkcję prorektora ds. studenckich i dydaktyki. Była członkiem Senatu UP w Lublinie (2016–2020, 2020–2024). W kadencji 2016–2024 pełniła funkcję przewodniczącej Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Jest autorką ponad 50 prac z listy JCR oraz 80 komunikatów kongresowych i prac przeglądowych. Jako kierownik i/lub wykonawca zrealizowała 5 projektów grantowych finansowanych przez KBN, MNiSzW i NCN. Jej zainteresowania badawcze obejmują głównie etiopatogenezę zaburzeń endokrynnych układu rozrodczego u przeżuwaczy ze szczególnym uwzględnieniem roli leptyny, kisspeptyn, neurokinin i dynorfin oraz zmian ekspresji ich receptorów w komórkach przysadki gruczołowej.

Pełniła/pełni funkcję promotora w 2 zakończonych i 2 aktualnie realizowanych przewodach doktorskich. Była recenzentem w 8 postępowaniach habilitacyjnych i 9 przewodach doktorskich oraz członkiem 12 komisji habilitacyjnych. Prowadziła/prowadzi badania w ramach współpracy międzynarodowej z INRA w Jouy en Josas (Francja, 2004), Uniwersytetem w Pizie (2005–2016) oraz z IBBA CNR w Pizie (od 2019). Była współorganizatorem 6 krajowych i 5 międzynarodowych kongresów. Trzykrotnie wyróżniona nagrodą naukową Zarządu Głównego PTF, odznaczona medalami KEN i „Zasłużony dla Nauki Polskiej *Sapientia et Veritas*”, a także odznakami honorowymi „Zasłużony dla Rolnictwa” oraz Polskiego Związku Chórow i Orkiestr.

PROREKTOR DS. NAUKI I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Prof. dr hab. inż. Bartosz Sołowiej

Prof. dr hab. inż. Bartosz Sołowiej jest pracownikiem Zakładu Technologii Mleczarstwa i Żywności Funkcjonalnej na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii UP w Lublinie. Zajmuje się m.in. wykorzystaniem białek i hydrokoloidów polisacharydowych do poprawy właściwości funkcjonalnych wybranych produktów żywnościowych, głównie mleczarskich, projektowaniem żywności funkcjonalnej i prozdrowotnej oraz żywności ekologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem produktów dla sportowców oraz osób aktywnych fizycznie. Ukończył prestiżowy program MNiSW „Top 500 Innovators”, łączący praktyczne aspekty nauki, zarządzania i komercjalizacji na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley, w USA oraz „Liderzy w zarządzaniu uczelniami” na Technicznym Uniwersytecie w Monachium (TUM), w Niemczech. Wykładowca, stypendysta i uczestnik wielu programów i staży w renomowanych uczelniach, takich jak Uniwersytet Wiktorii, Melbourne (Australia), Uniwersytet Kolumbii Brytyjskiej, Vancouver (Kanada), Uniwersytet w Belgradzie (Serbia), Hebrajski Uniwersytet w Jerozolimie (Izrael). Ekspert w European Institute of Innovation and Technology (EIT). Autor/współautor wielu artykułów naukowych oraz branżowych opublikowanych w renomowanych czasopismach z bazy Journal Citation Reports. Od 2009 r. międzynarodowy

wykładowca (Hiszpania, Grecja, Francja, Turcja, Niemcy, Litwa, Estonia, Słowacja, Czechy, Chorwacja) z zakresu technologii żywności i żywienia człowieka w ramach programu Erasmus Teaching Staff Mobility. Wypromował 2 doktorów. Aktualnie jest opiekunem 3 doktorantów, w tym 1 w ramach projektu „doktorat wdrożeniowy”. Był promotorem 150 prac dyplomowych. Recenzent rozpraw habilitacyjnych i doktorskich (w tym zagranicznych). Współpracuje naukowo z wieloma firmami spożywczymi i organizacjami biznesowymi. Uczestniczył/uczestniczy w wielu projektach badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w większości jako kierownik (również międzynarodowych projektów). Od 2023 r. jest kierownikiem – liderem całościowego zadania pt. „Sieć badawcza uczelni przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego – projekt badawczy” (MNiSW), skupiającego 6 uczelni przyrodniczych i rolniczych.

PROREKTOR DS. KADR

Prof. dr hab. Andrzej Marczuk

Prof. dr hab. Andrzej Marczuk urodził się 23 lipca 1959 r. w Białej Podlaskiej. W 1986 r. ukończył studia na Wydziale Technicznej Akademii Rolniczej w Lublinie i podjął pracę na macierzystym wydziale. Stopień naukowy doktora uzyskał w 1994 r. na Wydziale Technicznej Akademii Rolniczej i Leśnej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Stopień doktora habilitowanego nadała mu Rada Wydziału Inżynierii Produkcji Akademii Rolniczej w Lublinie w 2005 r., a tytuł profesora uzyskał w roku 2010.

Prof. dr hab. Andrzej Marczuk drugą kadencję sprawuje funkcję prorektora ds. kadr Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W latach 2008–2012 był prodziekanem Wydziału Inżynierii Produkcji, a w okresie 2012–2020 dziekanem tego wydziału. Jest kierownikiem Katedry Maszyn Rolniczych, Leśnych i Transportowych.

Dorobek naukowy prof. Andrzeja Marczuka to ok. 220 prac naukowych. Uczestniczył w realizacji 12 projektów badawczych, był koordynatorem merytorycznym projektu Budowa Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej, którego całkowita wartość wyniosła ponad 84 mln zł. Jest autorem wdrożeń oraz patentów. Uczestniczył

w przygotowaniu i kierował przygotowaniem wniosków o uruchomienie kierunków i specjalności na swoim wydziale. Wypromował trzech doktorów. Wykonał szereg recenzji pracownikom nauki ubiegającym się o awanse naukowe oraz dla Komisji Kwalifikacyjnej MNiSW oceniającej wnioski grantowe. Prowadzi szeroką współpracę z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi, co znajduje odzwierciedlenie w dorobku publikacyjnym. Jest współautorem m.in. 6 monografii naukowych z międzynarodowym

składem autorskim. Efektem współpracy są również liczne zagraniczne staże naukowe. Jest członkiem rady naukowej dwóch krajowych i trzech zagranicznych czasopism naukowych. Był członkiem Komitetu Inżynierii Produkcji Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2020–2023. Został wybrany do Rady Naukowej Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2023–2026.

Fot. PhotoSens

Wydział Biologii Środowiskowej

DZIEKAN

Prof. dr hab. Tomasz Mieczan

Fot. Maciej Niecziółka

Prof. dr hab. Tomasz Mieczan stopień naukowy doktora nauk biologicznych uzyskał na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie w 2003 r., stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii, specjalność hydrobiologia – na Wydziale Biologii i Biotechnologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w 2011 r. Tytuł profesora nauk biologicznych uzyskał w 2018 r.

Jego główne zainteresowania badawcze obejmują zagadnienia dotyczące biologii, ekologii i ekofizjologii mikroorganizmów wodnych. Do najważniejszych osiągnięć naukowych należą: poznanie funkcjonowania pętli mikrobiologicznej w ekosystemach torfowiskowych z uwzględnieniem mechanizmów kontroli „bottom-up” i „top-down”; poznanie skutków eutrofizacji siedlisk dla obiegu węgla; wykazanie po raz pierwszy w literaturze międzynarodowej sezonowej zmienności poziomu stabilnych izotopów w poszczególnych komponentach mikrobiologicznej sieci troficznej; prowadzenie pionierskich badań nad biogeografią mikroorganizmów środowisk polarnych.

Dorobek naukowy obejmuje ponad 190 pozycji. W czasopiśmie z listy Journal Citation Report (JCR) ukazały się 82 prace oryginalne, indeks Hirscha wynosi 15.

Odbył staże w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych, m.in. w: Stacji Hydrobiologicznej Centrum Badań

Ekologicznych PAN, Zakładzie Hydrobiologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Stacji Antarktycznej „Arctowski” (Szetlandy Południowe, Antarktyka), Machu Picchu Research Station – Peru, Antarctica oraz Carlini Base (Ex-Jubany) – Argentine Antarctic Institute. Był kierownikiem 7 projektów badawczych, w tym 3 finansowanych przez NCN lub MNiSW oraz 2 finansowanych w ramach Programu priorytetowego „Edukacja ekologiczna” Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i projektu finansowanego z Funduszy Unii Europejskiej – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Infrastruktura i Środowisko – Narodowa Strategia Spójności we współpracy z Narodową Fundacją Ochrony Środowiska.

Aktywnie uczestniczy w pracach organizacyjnych, zarówno w macierzystej uczelni, jak i poza nią. Pełni funkcję dziekana Wydziału Biologii Środowiskowej od 2019 r., jest kierownikiem Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów. Był członkiem Interdyscyplinarnego Zespołu do Spraw Stypendiów dla Wybitnych Młodych Naukowców w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego – nauki przyrodnicze, ekspertem Narodowego Programu Foresight Polska, członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego, przewodniczącym Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego, wiceprzewodniczącym Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, członkiem rad naukowych m.in. Poleskiego i Roztoczańskiego Parku Narodowego. Był recenzentem w 2 postępowaniach o nadanie tytułu naukowego profesora, w 8 postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz 12 na stopień doktora (wszystkie w dyscyplinie nauki biologiczne).

PRODZIEKAN

Prof. dr hab. Bożena Denisow

Prof. dr hab. Bożena Denisow ukończyła studia na Wydziale Ogrodniczym AR w Lublinie. Pracowała w Zakładzie Ekologii UMCS w Lublinie, od 1996 r. związana jest z Katedrą Botaniki UP w Lublinie (aktualnie Katedra Botaniki i Fizjologii Roślin). Stopień doktora nauk ogrodniczych uzyskała w 2001 r., doktora habilitowanego w 2011 r., a tytuł profesora w 2019 r. Jest autorem lub współautorem ok. 230 publikacji naukowych, w tym ok. 90 oryginalnych prac twórczych, 1 monografii, licznych rozdziałów

Fot. Archiwum Prywatne

w monografiach. W badaniach naukowych zajmuje się m.in. problemami efektywności zapylania roślin, biologią kwitnienia i ekologią zapylania, nektarowaniem i pyleniem roślin, ewaluacją flory w kontekście przydatności gatunków do poprawy bazy użytkowej pszczoły miodnej i dzikich owadów zapylających. Jest współautorem Narodowej Strategii Ochrony Owadów Zapylających. Prowadziła badania w ramach projektu „Zintegrowana strategia dla reaktywacji polskiej hodowli pszenicy heterozyznej”, finansowanego ze środków NCBiR. Była członkiem komitetów organizacyjnych licznych konferencji krajowych oraz kongresów. Odbiła

staże naukowe w University of Reading (Anglia) oraz w Uniwersytecie Narodowym Iwana Franki we Lwowie (Ukraina).

Posiada wymierne osiągnięcia w kształceniu młodej kadry naukowej, była też recenzentem dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego w postępowaniu o tytuł profesora, w postępowaniach habilitacyjnych oraz przewodach doktorskich. Od 2002 r. jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Biologów.

Prof. dr hab. Bożena Denisow pełniła funkcję redaktora tematycznego, a obecnie jest redaktorem naczelnym „Acta Agrobotanica”, czasopisma Polskiego Towarzystwa Botanicznego (IF = 2,1) oraz członkiem Rady Redakcyjnej „Silva Fennica” (IF = 1,950). Była też członkiem Komitetu Redakcyjnego Wydawnictwa UP w Lublinie.

Jest członkiem krajowych i międzynarodowych towarzystw naukowych (czł. Zarządu Polskiego Towarzystwa Botanicznego, czł. Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Pszczelniczego Towarzystwa Naukowego, International Bee Research Association oraz COLOSS – Prevention of Honey Bee Colony Losses). Wielokrotnie wygłaszała wykłady na zaproszenie, np. dla pszczelarzy, leśników, architektów krajobrazu.

Pełniła funkcję prodziekana ds. studenckich i dydaktyki na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu oraz na Wydziale Biologii Środowiskowej UP w Lublinie, pełni także funkcję kierownika Katedry Botaniki i Fizjologii Roślin i jednocześnie kierownika Zakładu Biologii Roślin.

Wydział Agrobiotechnologii

DZIEKAN

Prof. dr hab. Barbara Kołodziej

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. Barbara Kołodziej – absolwentka Wydziału Rolniczego AR w Lublinie z 1989 r. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskała w 1996 r., stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii – uprawy roślin w 2003 r., w 2010 r. otrzymała tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

W latach 2016–2020 pełniła funkcję prodziekana Wydziału Agrobiotechnologii oraz kierownika studiów doktoranckich, w latach 2019–2023 przewodniczącej Rady Dyscypliny Naukowej Rolnictwo i Ogrodnictwo, od 2020 r. jest dziekanem Wydziału Agrobiotechnologii. Od 2024 r. jest członkiem Zespołu Nauk Rolniczych RDN. Od 2006 r. pełni funkcję kierownika Pracowni Oceny Jakościowej Surowców Zielarskich, od 2017 r. kierownika Katedry Roślin Przemysłowych i Leczniczych.

Jej działalność naukowo-badawcza koncentruje się wokół zagadnień dotyczących biologicznych i agrotechnicznych aspektów produkcji roślin zielarskich oraz przemysłowych, a także fitochemii i badania właściwości bioaktywnych roślin leczniczych. Brała m.in. udział w introdukcji i opracowaniu technologii uprawy żeń-szenia amerykańskiego oraz gatunków pozyskiwanych dotychczas ze stanu naturalnego i chronionych. Ważnym wątkiem są również zagadnienia związane z opracowaniem technologii zagospodarowania ścieków komunalnych poprzez uprawę roślin energetycznych. Opublikowany dorobek naukowy liczy ponad 200 pozycji, wśród nich są oryginalne prace twórcze, opracowania monograficzne oraz wiele podręczników i skryptów. Pod jej kierunkiem wykonano ponad 200 prac magisterskich i inżynierskich oraz 4 prace doktorskie. W latach 2002–2008 była członkiem Senackiej Komisji

Dyscyplinarnej dla Nauczycieli, od 2006 do 2012 r. Rady Bibliotecznej, od 2012 do 2016 r. sekretarzem Wydziałowej Komisji ds. Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich i członkiem Rady Programowej Kierunku Towaroznawstwo oraz Rady Programowej Kierunku Ekonomia. Była recenzentką w kilkudziesięciu postępowaniach o tytuł, przewodach habilitacyjnych oraz doktorskich.

W latach 2011–2016 była redaktorem naukowym czasopisma „Annales UMCS sec. E Agricultura”. Jest członkiem PKZ i PTA (w latach 2007–2011 przewodnicząca Oddziału Lubelskiego PTA). W latach 2012–2016 była członkiem Komitetu Uprawy Roślin PAN, od 2015 r. jest członkiem rzeczywistym LTN. Została wyróżniona kilkunastoma nagrodami rektora za działalność dydaktyczną i naukową oraz nagrodą zespołową Ministra Edukacji Narodowej. Została również uhonorowana Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem za Długoletnią Służbę i odznaką honorową „Zasłużony dla Rolnictwa”.

PRODZIEKAN

Dr hab. Sylwia Andruszczak

Fot. Alicja Jaroszevska

Dr hab. Sylwia Andruszczak w 2001 r. ukończyła studia magisterskie na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Lublinie. W 2006 r. uzyskała stopień doktora nauk rolniczych w zakresie agronomii. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo uzyskała na Wydziale Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w 2018 r. Po obronie doktoratu została zatrudniona w Katedrze Ekologii Rolniczej na stanowisku asystenta (2006), a następnie adiunkta (2007–2017), od 2018 r. jest zatrudniona na stanowisku profesora uczelni w Katedrze Herbologii i Technik Uprawy Roślin.

Dorobek publikacyjny dr hab. Sylwii Andruszczak obejmuje 98 publikacji, w tym 55 oryginalnych prac twórczych i 2 monografie. Jej zainteresowania naukowe skupiają się głównie na ocenie plonowania oraz wartości technologicznej pszenicy orkiszowej w zróżnicowanych warunkach agrotechnicznych. Prowadzone przez nią badania dotyczą również bioróżnorodności chwastów w agroekosystemach, optymalizacji agrotechniki wybranych roślin uprawnych oraz możliwości rolniczego zagospodarowania substancji odpadowych. Jako kierownik lub wykonawca prowadziła badania z zakresu rolnictwa ekologicznego, realizowane w ramach 6 projektów finansowanych przez MRiRW. Obecnie jest wykonawcą w projekcie finansowanym przez MNiSW oraz w projekcie

międzynarodowym realizowanym w ramach programu Interreg NEXT Polska–Ukraina.

Dr hab. Sylwia Andruszczak wykonała jedną recenzję osiągnięć naukowych w postępowaniu habilitacyjnym, dwukrotnie pełniła funkcję sekretarza komisji habilitacyjnej. Była promotorem pomocniczym w jednym przewodzie doktorskim. Brała czynny udział w 32 międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, była członkiem komitetu organizacyjnego 5 konferencji.

Działalność organizacyjna: prodziekan Wydziału Agrobiotechnologii, przewodnicząca Rady Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo, przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, wydziałowy koordynator programu Erasmus+, wiceprzewodnicząca Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, członek Rady Programowej Kierunku Ekonomia i Rady Programowej Kierunku Agrobiznes. Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną była wielokrotnie wyróżniana nagrodą rektora.

PRODZIEKAN

Prof. dr hab. Halina Lipińska

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. Halina Lipińska jest absolwentką Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Lublinie. W 1999 r., po ukończeniu studiów doktoranckich, została zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii, specjalność łąkarstwo i kształtowanie krajobrazu uzyskała w 2011 r. Na stanowisko profesora uczelni została powołana w 2019 r., tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo otrzymała w 2023 r. Jest kierownikiem Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu oraz Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej.

Jej dotychczasowy dorobek naukowy obejmuje łącznie 254 pozycje, w tym 197 oryginalnych prac twórczych badawczych i przeglądowych. Była kierownikiem w 5 oraz wykonawcą w 4 projektach. Odbiła 5 naukowych staży krajowych i zagranicznych. Głównym kierunkiem badawczym są ekosystemy trawiaste w produkcji paszy, ochronie krajobrazu, gleb, wód i klimatu oraz innych usług ekosystemowych; ważne miejsce zajmują także zagadnienia dotyczące środowiska zamieszkania człowieka. Współpracuje z wieloma ośrodkami zagranicznymi oraz z otoczeniem społeczno-gospodarczym Uniwersytetu. Była promotorką w 4 przewodach doktorskich, recenzentką 3 rozpraw doktorskich i 1 habilitacyjnej.

Często jest powoływana na recenzenta prac publikowanych w czasopiśmie międzynarodowych (z IF) oraz krajowych. Jest promotorem 345 i recenzentem 290 prac dyplomowych.

Pełniła funkcję opiekuna lat i praktyk dyplomowych, była członkiem Komisji ds. Samooceny Kierunków Studiów. Była przewodniczącą rady programowej oraz współautorem programu kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku gospodarka przestrzenna oraz na studiach podyplomowych planowanie przestrzenne, gdzie pełniła funkcję kierownika. Od 2016 r. sprawuje funkcję prodziekana Wydziału Agrobiotechnologii.

Za działalność naukową i dydaktyczną była wielokrotnie nagrodzona nagrodą rektora, została wyróżniona także przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego Agrobiotechnologii Złotym Kłosem w kategorii najlepszy prowadzący oraz za najlepszy kontakt ze studentami. Odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi, Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, Medalem KEN, Medalem Prezydenta Miasta Lublin oraz Medalem Marszałka Województwa Lubelskiego.

Wydział Inżynierii Produkcji

DZIEKAN

Prof. dr hab. inż. Dariusz Andrejko

Fot. Maciej Niedziółka

Ukończył studia na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie w 1989 r.; doktor nauk rolniczych (1995 – WTR AR w Lublinie); doktor habilitowany nauk rolniczych w specjalności inżynieria i aparatura przemysłu rolno-spożywczego, agrofizyka (2005 – Wydział Inżynierii Produkcji AR w Lublinie); profesor nauk rolniczych (2010).

Od 1989 r. rozpoczął pracę na WTR AR w Lublinie. W 1995 r. został mianowany na stanowisko adiunkta, w 2007 r. na stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 2019 na stanowisko profesora. Od 2011 r. jest kierownikiem Katedry Biologicznych Podstaw Technologii Żywności i Pasz. W latach 2012–2020 był prodziekanem WIP, a od 2019 r. jest przewodniczącym Rady Dyscypliny Inżynierii Mechanicznej.

Działalność naukowo-badawcza związana jest z badaniami nad właściwościami technologicznymi surowców roślinnych, zmianami tych właściwości spowodowanymi m.in. cieplnym oddziaływaniem promieniowania podczerwonego oraz wpływem na zdrowie człowieka żywności zanieczyszczonej środowiskowo lub niewłaściwie spreparowanej. Był promotorem 3 prac doktorskich, ponad 80 magisterskich oraz kilkuset licencjackich i inżynierskich. Był recenzentem w 2 postępowaniach o nadanie tytułu profesora,

3 rozpraw habilitacyjnych, 4 prac doktorskich, licznych artykułów publikowanych w wydawnictwach naukowych oraz wniosków grantowych. Na całość jego dorobku naukowego składa się ponad 200 publikacji (ponad 2100 pkt MNiSW), 3 monografie, 9 rozdziałów w monografiach, 7 zgłoszeń patentowych oraz 7 projektów badawczych.

Od 2011 r. jest zastępcą redaktora naczelnego czasopisma „Inżynieria Przetwórstwa Spożywczego”. Od 2008 do 2012 r. był prezesem Polskiego Towarzystwa Inżynierii i Techniki Przetwórstwa Spożywczego „Spomasz”. Jest czł. Komitetu Techniki Rolniczej oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, dyplomowanym rzeczoznawcą SIMP specjalności maszyny spożywcze oraz rzeczoznawcą przy Polskim Towarzystwie Inżynierii i Techniki Przetwórstwa Spożywczego „Spomasz”. Za działalność naukowo-badawczą i dydaktyczną został wyróżniony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę oraz wielokrotnie nagrodami rektora UP w Lublinie.

PRODZIEKAN

Dr hab. inż. Andrzej Mazur, prof. uczelni

Fot. Maciej Niedziółka

Dr hab. inż. Andrzej Mazur, prof. uczelni, ukończył studia na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie w 1995 r.;

doktor nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej, specjalność inżynieria kształtowania środowiska (2001 r. – Wydział Techniki Rolniczej, AR w Lublinie); doktor habilitowany nauk inżynierii no-technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka (2019 r. – Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji, UR w Krakowie). Absolwent studiów podyplomowych w zakresie systemów informacji przestrzennej (2005 r. – Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska, AGH w Krakowie).

Od 1995 r. rozpoczął pracę w Instytucie Melioracji i Budownictwa Rolniczego na WTR AR w Lublinie. W 2002 r. został mianowany na stanowisko adiunkta, a w 2019 r. na stanowisko profesora uczelni. Od 2019 r. był kierownikiem Zakładu Geodezji i Informacji Przestrzennej, a od września 2024 r. jest kierownikiem Katedry Geodezji i Informacji Przestrzennej. Był członkiem Rady Wydziału oraz Komisji ds. Kadr WIP. Prodzikan Wydziału Inżynierii Produkcji na kadencję 2020–2024. Członek Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzenia Jakością Kształcenia UP w Lublinie oraz Rady Programowej Kierunku Studiów Geodezja i Kartografia. Od 2011 r. jest opiekunem Geodezyjnego Koła Naukowego „Equator”.

Jego działalność naukowo-badawcza związana jest z problematyką dotyczącą erozji wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem lessowych terenów Wyżyny Lubelskiej oraz możliwością zastosowania nowoczesnych technik geodezyjnych do monitorowania współczesnych procesów geomorfologicznych. Był promotorem 37 magisterskich oraz 70 inżynierskich prac dyplomowych. Był recenzentem licznych artykułów publikowanych w wydawnictwach naukowych. Na jego dorobek naukowy składa się ponad 70 publikacji (2008 pkt MNiSW, IF = 37,221), 2 monografie naukowe, 1 patent krajowy. Jest współautorem 6 ekspertyz.

Za działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną został wyróżniony Brązowym i Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę oraz wielokrotnie nagrodami rektora UP w Lublinie.

PRODZIEKAN

Dr hab. Monika Stoma, prof. uczelni

Fot. Archiwum prywatne

Magister (1997 – Wydział Ekonomiczny UMCS w Lublinie); doktor nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu (2008 – Kolegium Zarządzania i Finansów, SGH w Warszawie); doktor habilitowany nauk rolniczych – dyscyplina: inżynieria rolnicza, specjalność: organizacja i zarządzanie w inżynierii rolniczej (2014

– Wydział Inżynierii Produkcji UP w Lublinie). Absolwentka Studium Prawno-Podatkowego (Lubelska Szkoła Biznesu) oraz studiów podyplomowych: rachunkowość i finanse (WSPiA w Lublinie) oraz organizacja i zarządzanie w turystyce, hotelarstwie i gastronomii (WSSP w Lublinie).

Zanim w 2009 r. rozpoczęła pracę na Wydziale Inżynierii Produkcji UP w Lublinie (na stanowisku adiunkta), pracowała: w TU Compensa SA (1997–2002 – inspektor ds. ubezpieczeń), w firmie Auto-Stoma (1998–2009 – specjalista ds. systemów zarządzania) oraz w Wyższej Szkole Społeczno-Przyrodniczej w Lublinie (2005–2009).

Od 2009 r. jest pracownikiem Katedry Energetyki i Pojazdów, a od 2014 r. kierownikiem Zakładu Logistyki i Zarządzania Przedsiębiorstwem. Była przewodniczącą Komisji ds. Organizacji i Rozwoju WIP UP w Lublinie na okres 2016–2020 oraz członkiem Dziekańskiej Komisji ds. Oceny Parametrycznej WIP za lata 2009–2012 i 2013–2016. W latach 2010–2023 była opiekunem SKN Zarządzania i Ekonomii.

Od 2018 r. jest wydziałowym koordynatorem ds. studenckich kół naukowych, a od 2021 r. wydziałowym koordynatorem w programie Erasmus+. W latach 2020–2024 była prodziekanem na Wydziale Inżynierii Produkcji.

Zrealizowała wiele szkoleń, brała udział w kilkudziesięciu krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. W czasie kadencji prodziekańskiej 2020–2024 zrealizowała szkolenia związane z zarządzaniem „Akademia Menadżera. Trening efektywności i skuteczności menadżerskiej” (Smart Care sp. z o.o.) oraz z obsługą spraw studenckich „Stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach studenckich i doktoranckich w świetle najnowszych zmian” (Optima Centrum Rozwoju i Kształcenia Kadr). Brała udział w kilku programach STT i STA w ramach Erasmus+.

Jej działalność naukowo-badawcza związana jest z problematyką zarządzania i logistyki, analizą rynku motoryzacyjnego (ze szczególnym uwzględnieniem pojazdów elektrycznych i autonomicznych), z analizą postaw i świadomości społeczeństwa, głównie w zakresie opakowań, a także szeroko rozumianej ekologii i ochrony środowiska. Była/jest promotorem 2 prac doktorskich (1 – obroniona, 1 – w trakcie), 58 magisterskich oraz 65 inżynierskich. Była recenzentem 1 pracy doktorskiej oraz licznych artykułów naukowych. Na całość dorobku naukowego składa się 89 publikacji (w tym 27 z IF), 5 monografii naukowych (w tym jedna otrzymała nagrodę Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej), 60 rozdziałów w monografiach oraz redakcja naukowa 7 monografii naukowych wieloautorских, o łącznej liczbie punktów 4067 i IF = 62,399.

Od 2008 r. współpracuje z Q&R Polska sp. z o.o. jako audytor wiodący jednostki certyfikującej systemy zarządzania, a od 2017 – z Biocontrol sp. z o.o. w zakresie przeprowadzania audytów/wizji lokalnych plantacji energetycznych w ramach weryfikacji dostawców. Została wyróżniona Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę oraz kilkakrotnie nagrodami rektora, zarówno za osiągnięcia naukowe, jak i działalność organizacyjną. W ramach popularyzacji nauki bierze udział w Lubelskim Festiwalu Nauki oraz prowadzi warsztaty dla szkół ponadgimnazjalnych pt. „Grywalizacja w zarządzaniu – symulacyjne gry strategiczne” oraz „Doświadcz kreatywnego myślenia z Design Thinking”.

Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii

DZIEKAN

Prof. dr hab. Waldemar Gustaw

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. Waldemar Gustaw ukończył kierunek technologia żywności i żywienie człowieka na Akademii Rolniczej w Lublinie. W 1996 r. rozpoczął pracę w Katedrze Technologii Przemysłu Rolno-Spożywczego i Przechowywania AR w Lublinie na stanowisku asystenta. W 2001 r. uzyskał stopień doktora w zakresie nauk rolniczych, specjalność technologia żywności, na AR w Lublinie, w 2009 r. – stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie technologii żywności i żywienia na Wydziale Technologii Żywności Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Od 2012 r. pracował w Katedrze Technologii Owoców, Warzyw i Grzybów, której został kierownikiem w 2013 r. Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymał w 2014 r. Od 2016 r. kieruje Katedrą Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego i Gastronomii.

Autor i współautor ponad 150 publikacji, w tym 49 w czasopiśmie wyróżnionych w JCR, 2 monografie naukowe oraz kilkudziesięciu artykułów popularnonaukowych. Sumaryczna punktacja dorobku naukowego wynosi ponad 3 tys. pkt, a sumaryczny IF ponad 73, IH – 14, liczba cytowań 717. Główne kierunki podejmowane w pracy badawczej to: oddziaływania pomiędzy białkami serwatkowymi a polisacharydami oraz wykorzystanie mieszanin polisacharydów, jak również mieszanin polisacharydów z białkami mleka w celu modyfikacji właściwości fizykochemicznych produktów mleczarskich. Wykorzystanie bakterii fermentacji mlekowej w otrzymywaniu produktów fermentowanych z surowców grzybowych, roślinnych i zwierzęcych. Zastosowanie związków o właściwościach prozdrowotnych pochodzenia roślinnego w technologii żywności oraz wykorzystanie obróbki *sous vide* w przetwórstwie warzyw i grzybów.

Promotor 3 zakończonych przewodów doktorskich. Kierownik projektów badawczych finansowanych przez MRiRW główny wykonawca w 2 projektach finansowanych przez KBN, wykonawca w projekcie RID finansowanym przez MNiSW oraz

OPUS-23. Opracował 11 recenzji prac doktorskich, 4 recenzje prac habilitacyjnych oraz 3 recenzje w postępowaniach o tytuł profesora.

Współuczestniczył w pracach poświęconych tworzeniu nowych kierunków studiów na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii. Opracował programy nauczania kilkunastu przedmiotów realizowanych na kierunkach technologia żywności i żywienia człowieka, dietetyka, biotechnologia, gastronomia i sztuka kulinarna oraz towaroznawstwo. Promotor 52 prac magisterskich oraz 45 prac inżynierskich i licencjackich.

Dziekan Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii w latach 2021–2024. Prodziekan ds. studenckich i dydaktyki Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii przez 2 kadencje, w latach 2012–2021. Od 2019 r. przewodniczący Rady Dyscypliny Technologia Żywności i Żywienia. Kierownik studiów podyplomowych żywienie człowieka i dietetyka (do 2022 r.). Kierownik studiów doktoranckich na WNoŻiB od 2016 do 2022 r., przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia od 2013 do 2016 r.

Od 1996 r. członek Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności oddział w Lublinie. Członek Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu PAN.

Z zamiłowania ornitolog. Od 1992 członek Lubelskiego Towarzystwa Ornitologicznego, w latach 2006–2009 członek zarządu Lubelskiego Towarzystwa Ornitologicznego. Współautor kilku artykułów naukowych poświęconych zagadnieniom związanym z ochroną ptaków. Brał udział w kilku projektach badawczych dotyczących ochrony rzadkich gatunków ptaków w Polsce.

PRODZIEKAN

Prof. dr hab. Urszula Pankiewicz

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. Urszula Pankiewicz w 1994 r. ukończyła studia magisterskie na kierunku chemia UMCS w Lublinie. Działalność naukową rozpoczęła w 1996 r. w Zakładzie Oceny Jakości Żywności Akademii Rolniczej w Lublinie jako asystent

naukowo-badawczy. Stopień doktora nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia nadała jej w 2005 r. Rada Wydziału Rolniczego AR w Lublinie, stopień doktora habilitowanego uzyskała w 2014 r. W latach 2005–2018 pracowała na stanowisku adiunkta, a od 2018 r. na stanowisku profesora uczelni w Katedrze Analizy i Oceny Jakości Żywności UP w Lublinie. W 2021 r. otrzymała tytuł profesora nauk rolniczych. Od 1 października 2017 r. pełni funkcję kierownika Katedry Analizy i Oceny Jakości Żywności.

Jej zainteresowania naukowe obejmują kilka zasadniczych grup tematycznych z zakresu technologii żywności, mikrobiologii i biotechnologii. Prowadziła badania nad wpływem pulsacyjnego pola elektrycznego (PEF) na akumulację różnych kationów (wapnia, selenu, magnezu, cynku, żelaza) oraz witaminy B₁₂ w komórkach *Saccharomyces cerevisiae*. Kolejne prace z zakresu wykorzystania PEF dotyczyły akumulacji wybranych jonów w bakteriach mlekowych i ich przydatności do produkcji żywności funkcjonalnej (lodów) o wysokiej jakości i właściwościach probiotycznych.

Dorobek naukowy stanowi 108 pozycji, w tym 83 to oryginalne prace twórcze, z czego 60 opublikowanych w czasopiśmie indeksowanych przez Journal Citation Reports (JCR). Całkowita suma punktów za publikacje wynosi: 4069, sumaryczny IF publikacji naukowych według listy JCR zgodnie z rokiem opublikowania wynosi 181.

Była głównym wykonawcą w kilku projektach badawczych, w 2 – kierownikiem. W ramach konkursu Miniatura 1 zrealizowała miesięczny zagraniczny staż naukowy na Uniwersytecie w Lublanie na Słowenii. W ostatnich latach była odpowiedzialna za organizację Pracowni Analizy Sensorycznej. Jest członkiem komisji wydziałowych. Od września 2022 r. przewodniczy uczelnianej Komisji Etycznej ds. Badań Naukowych z Udziałem Ludzi. Siedmiokrotnie była laureatem nagrody rektora za osiągnięcia naukowe.

PRODZIEKAN

Prof. dr hab. Karolina Wójciak

Fot. Zakład Fotograficzny Subiekt. Kodak

Prof. dr hab. Karolina Wójciak, w 2007 r. ukończyła studia na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, uzyskując dyplom magistra inżyniera. W 2008 r. została zatrudniona na stanowisku asystenta w Katedrze Technologii Mięsa

i Zarządzania Jakością (obecnie Katedra Technologii Żywności Pochodzenia Zwierzęcego). Stopień doktora uzyskała w 2012 r. W 2013 r. została zatrudniona na stanowisku adiunkta. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia uzyskała w 2016 r. Od 1 października 2019 r. pracowała na stanowisku profesora uczelni, od 2024 r. na stanowisku profesora. Od 2020 r. pełni funkcję prodziekana ds. studenckich i dydaktyki Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii.

Jej dorobek publikacyjny obejmuje 131 prac naukowych, 40 w czasopiśmie z listy JCR, a także m.in. 14 publikacji naukowych w czasopiśmie naukowych nieposiadających IF, 27 rozdziałów w monografii, 2 monografie i 44 doniesienia konferencyjne oraz 1 patent (IF = 127,07, 3327 pkt MEiN/MNiSW, indeks Hirscha = 16).

Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół próby wyjaśnienia natury zjawisk fizycznych i biofizycznych oraz skutków stosowania w technologii mięsa wybranych ekstraktów roślinnych, szczepów probiotycznych oraz niekonwencjonalnych metod obróbki fizycznej.

Jako wykonawca zrealizowała 10 projektów finansowanych przez MNiSW oraz MRiRW. Pełniła funkcję kierownika zadania badawczego pt. „Badania nad innowacyjnymi produktami mięsnymi o obniżonej zawartości azotanów wytwarzanymi w oparciu o surowiec pozyskiwany z tuczniaków pochodzących z różnych systemów utrzymania” w projekcie RID: 029/RID/2018/2019.

Promotor w zakończonym przewodzie doktorskim. Wypromowała 46 dyplomantów: 2 licencjatów, 23 inżynierów i 21 magistrów. Pełniła funkcję recenzenta 35 prac dyplomowych na obu stopniach kształcenia. Była powołana na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym i w 2 postępowaniach o nadanie stopnia doktora, pełniła funkcję sekretarza lub członka komisji habilitacyjnej w 3 postępowaniach. Wykonała recenzje ponad 57 artykułów naukowych oraz kilkunastu rozdziałów w monografii.

W ramach działalności dydaktycznej prowadzi 27 przedmiotów na kierunkach: technologia żywności i żywienie człowieka, dietetyka, gastronomia i sztuka kulinarna, towaroznawstwo, bezpieczeństwo i certyfikacja żywności. Realizuje także zajęcia w języku angielskim dla studentów programu Erasmus+ z zakresu technologii mięsa i bezpieczeństwa żywności oraz prowadzi wykłady i zajęcia praktyczne w ramach studiów podyplomowych zarządzanie jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności.

Od 2008 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności, od 2020 r. – członkiem Sekcji Bezpieczeństwa Żywności Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu PAN. Pełni funkcję eksperta współpracującego z Zespołem Nauk Rolniczych i Nauk Weterynaryjnych Polskiej Komisji Akredytacyjnej w dyscyplinie technologia żywności i żywienia. Wielokrotnie nagradzana za działalność naukową oraz organizacyjną przez rektora UP w Lublinie, dwukrotnie otrzymała dyplom uznania od rektora SGGW w Warszawie za osiągnięcia naukowe. Decyzją ministra nauki i szkolnictwa wyższego otrzymała stypendium dla wybitnego młodego naukowca.

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

DZIEKAN

Prof. dr hab. Brygida Ślaska

Fot. Łukasz Goliszek

Z wykształcenia jest lekarzem weterynarii i biologiem molekularnym. Stopień doktora, doktora habilitowanego i tytuł naukowy zdobyła w naukach rolniczych w dyscyplinie zootechnika (obecnie – zootechnika i rybactwo). Profesorem tytularnym jest od 2017 r.

Jest specjalistą w zakresie genetyki, biologii molekularnej i diagnostyki genetycznej. Problematyka badawcza jej prac obejmuje zagadnienia z zakresu genomiki oraz bioróżnorodności, hodowli i diagnostyki zwierząt.

Brała udział w 6 zakończonych projektach badawczych: była kierownikiem 2 projektów badawczych (KBN i MNiSW), opiekunem naukowym (Preludium) i współwykonawcą w 3 projektach badawczych (NCBR, MNiSW i MeIN).

Obecnie jest kierownikiem 2 projektów: Opus 18 (NCN) oraz kierownikiem zadania międzynarodowego projektu Opus 22 LAP finansowanego przez NCN oraz DFG (German Research Foundation).

Jej łączny dorobek naukowy to: niemal 200 publikacji, w tym 75 publikacji z IF (IF = 141,072, indeks H = 15).

Wypromowała 4 doktorów (dr Sylwia Nisztuk, dr Magdalena Surdyka, dr Damian Zieliński, dr Krzysztof Kowal), obecnie jest promotorem 2 doktorantów (mgr inż. Kaja Ziółkowska-Twarowska, mgr inż. Paweł Grychnik) i opiekunem naukowym jednego doktora (MSc Athul Poovathingal Kurian).

Funkcję recenzenta pełniła łącznie w 30 postępowaniach na stopnie i tytuł naukowy, w tym: w 4 o nadanie tytułu profesora, w 8 postępowaniach habilitacyjnych oraz w 18 przewodach i postępowaniach doktorskich.

Pełniła ponad 30 różnych funkcji związanych z działalnością organizacyjną zarówno w strukturach uczelni, jak i poza uczelnią, w tym pełniła różne funkcje powierzone przez ministra właściwego ds. nauki.

Obecnie na UP w Lublinie pełni funkcje: dziekana Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki; przewodniczącej Rady Dyscypliny Naukowej Zootechnika i Rybactwo, członka Senatu UP, rzecznika dyscyplinarnego ds. studentów. Poza uczelnią: wiceprezes

Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Genetycznego, członek Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk, członek Rady Naukowej Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Balicach, członek kolegiów redakcyjnych i naukowych 5 czasopism z listy MNiSW, w tym 3 z IF.

PRODZIEKAN

Prof. dr hab. Bożena Kiczorowska

Fot. Maciej Niedziółka

Profesor Bożena Kiczorowska jest absolwentką Wydziału Zootechnicznego Akademii Rolniczej w Lublinie (obecnie Uniwersytetu Przyrodniczego). Zatrudniona w 1995 r. jako nauczyciel akademicki w Instytucie Żywności Zwierząt. W 2000 r. uzyskała stopień doktora nauk rolniczych na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Akademii Rolniczej w Lublinie, w 2014 – stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki, specjalność – żywienie zwierząt i paszoznawstwo. Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych otrzymała w 2020 r.

Jej główne zainteresowania badawcze obejmują zagadnienia dotyczące m.in.: modyfikacji składu chemicznego oraz wartości pokarmowej surowców roślinnych przetwarzanych nowoczesnymi technologiami stosowanymi, analizy wartości pokarmowej żywności oraz dodatków paszowych w żywieniu zwierząt.

Dorobek naukowy obejmuje 240 prac oryginalnych (IF = 97,93), w tym 102 doniesienia konferencyjne. Jest beneficjentką około 25 szkoleń oraz staży odbytych za granicą, autorką około 40 ekspertyz i aplikacji z zakresu żywienia zwierząt i paszoznawstwa, ekspertem w programach europejskich (BIOEAST, PROW, LIFE, FRESH, PHARE), członkiem Komisji Dyscyplinarnej przy ministrze właściwym ds. szkolnictwa wyższego i nauki (2021–2024).

Brała udział w pracach 24 komisji doktorskich oraz w 2 postępowaniach habilitacyjnych, w tym 8-krotnie jako recenzent oraz 3-krotnie jako promotor przewodu doktorskiego (w tym 2 zakończone). Promotor 110 oraz recenzent 108 prac dyplomowych.

Uczestniczyła lub uczestniczy w pracach organizacyjnych, m.in. jako: członek rad programowych (BHP, bezpieczeństwo

i certyfikacja żywności), Zespołu ds. Oceny Parametrycznej Wydziału, Zespołu ds. Wizerunku i Promocji Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Kadr, Wydziałowej Komisji ds. Rozwoju Młodych Naukowców, komisji rekrutacyjnej do Szkoły Doktorskiej, Senackiej Komisji ds. Współpracy z Zagranicą oraz Senackiej Komisji ds. Nauki i Komerccjalizacji Wyników Badań Naukowych. Pełniła rolę kierownika studiów trzeciego stopnia (doktoranckich), przewodniczącego Komisji Ewaluacji Studentów Szkoły Doktorskiej (dyscyplina zootechnika i rybactwo), przewodniczącego Komisji ds. Oceny IPB Szkoły Doktorskiej UP w Lublinie (dyscyplina zootechnika i rybactwo), przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (2021–2024), przewodniczącego komisji egzaminacyjnej z praktyk zawodowych oraz egzaminów dyplomowych (inżynierskich i magisterskich) na kierunkach: BHP, hipologia i jeździectwo, pielęgnacja i animaloterapia zwierząt, aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana (licencjackich); zastępcy przewodniczącego dyscypliny zootechnika i rybactwo (2021–2024) oraz prodziekana (2021–2024).

Wielokrotnie była nagradzana, m.in.: Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką honorową „Zasłużony dla Rolnictwa”, 13-krotnie indywidualną lub zespołową nagrodą rektora UP w Lublinie za wyróżniające się osiągnięcia naukowe i organizacyjne oraz 2-krotnie dyplomem uznania rektora UP za wkład w ewaluację dyscypliny zootechnika i rybactwo.

PRODZIEKAN

Prof. dr hab. Andrzej Junkuszew

Prof. dr hab. Andrzej Junkuszew ukończył studia na Wydziale Zootechniki Akademii Rolniczej w Lublinie w 1996 r. W 2003 r. uzyskał stopień naukowy doktora, a w 2011 r. stopień doktora habilitowanego. W 2019 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nauk rolniczych. W ramach stypendium Marii Curie prowadził badania w BAL Gumpenstein (Austria). Współpracował z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, m.in.: BAL Gumpenstein, Austria, Slovak University of Agriculture in Nitra, National Agricultural and Food Centre, Research Institute for Animal Production Nitra, Institute of Animal Science, Prague, Mendel University Brno, Czech University of Life Sciences in Prague, InVivo Research and Development Division, France, Universidade Vila Real, Portugal, Agricultural University of Iceland, Hvanneyri. Rezultatem współpracy jest szereg publikacji, organizacja konferencji naukowych, warsztatów

Fot. Lukasz Goltiszek

dla pracowników nauki i studentów oraz szkoleń dla szeroko rozumianej praktyki rolniczej. Był współwykonawcą projektów badawczych, w tym finansowanego w ramach projektu EU Mountrain pt. „Computer tomography and ultrasound measurement as methods for prediction body composition of lambs”. Jest promotorem trzech zakończonych przewodów doktorskich. Pełnił funkcję recenzenta w postępowaniach habilitacyjnych, przewodach doktorskich, m.in. w Czech University of Life Sciences Prague. Pełnił wielokrotnie funkcję członka komitetu naukowego podczas międzynarodowych konferencji. Jego zainteresowania badawcze dotyczą zagadnień związanych z instrumentalnymi metodami przyżyciowej oceny zwierząt, wpływem wybranych czynników na jakość surowców, fizjologiczną i produkcyjną odpowiedź organizmu owiec na zakażenie wirusem maedi-visna, zootechnicznymi metodami ograniczenia zakażeń SRLV oraz zarażeń pasożytniczych, a także problematyką zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i wykorzystaniem małych przeżuwaczy w ochronie przyrody. Współpracuje ze związkami hodowców w Polsce, Czechach, Słowacji oraz Austrii, gromadami góralskimi oraz z wieloma firmami w kraju i za granicą. Brał udział w wytworzeniu ras owiec bcp i scp, stanowiących wraz z owcą uhruską podstawę lokalnej marki „Jagnięcina z Lubelszczyzny”, której jest współautorem. Wielokrotnie był zapraszany do prowadzenia wykładów i szkoleń dla praktyki rolniczej w kraju i za granicą, m.in. w Republice Czeskiej czy Austrii. Pełnił także wielokrotnie funkcję sędziego na wystawach zwierząt hodowlanych. Od 2021 r. pełni funkcję prodziekana Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu

DZIEKAN

Dr hab. Katarzyna Dzida, prof. uczelni

Dr hab. Katarzyna Dzida, prof. uczelni, dyplom doktora nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa – nawożenie roślin ogrodniczych – otrzymała w 2002 r., stopień naukowy doktora habilitowanego – w 2013 r. Obecnie pracuje w Instytucie Produkcji Ogrodniczej.

Profil badawczy obejmuje wiele zagadnień z zakresu szeroko pojętego wpływu żywienia mineralnego i naturalnego roślin na wartość biologiczną ziół, warzyw i owoców. Realizowana tematyka naukowo-badawcza obejmuje następujące zagadnienia: analiza związków biologicznie czynnych oraz składu chemicznego roślin przyprawowych i leczniczych w zależności od odmiany i zróżnicowanych czynników żywieniowych; charakterystyka

Fot. Maciej Niedziółka

wartości biologicznej roślin w zależności od podłoża użytego do ich uprawy; oddziaływanie zróżnicowanego nawożenia mineralnego na wartość biologiczną warzyw liściowych. Jest autorem lub współautorem 85 publikacji naukowych, w tym 40 oryginalnych prac twórczych. Była kierownikiem projektu badawczo-rozwojowego, wykonawcą w 2 projektach badawczych oraz w 2 projektach badawczo-wdrożeniowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Łączna liczba punktów za publikacje naukowe stanowi 1687 pkt, a sumaryczny IF 33,654. Jest promotorem 2 przewodów doktorskich, wykonała 5 recenzji rozpraw doktorskich oraz liczne recenzje prac naukowych opublikowane w wysoko punktowanych czasopiśmie, była sekretarzem i członkiem w 2 przewodach habilitacyjnych. Jest promotorem i recenzentem kilkudziesięciu prac magisterskich i inżynierskich. Była uczestnikiem i współorganizatorem licznych konferencji krajowych i międzynarodowych, odbyła staże naukowo-szkoleniowe o tematyce analitycznej, AAS, zielarskiej, hortiterapeutycznej.

Dziekan od roku 2021, prodziekan w latach 2019–2021, członek zespołu do oceny grantów dla młodych naukowców, członek/sekretarz Wydziałowej Komisji ds. Kadr (2008–2019), wiceprzewodnicząca Wydziałowej Komisji Wyborczej (2008–2012), członek Komisji Senackiej ds. Statutu (2016–2020), Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia (2019–2021), przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, członek Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, opiekun Studenckiego Koła Naukowego Ogrodników (2014–2021), członek towarzystw naukowych: PTNO, PTB, LTWNF, PTP. Od 14 lat współpracuje z Lubelskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, początkowo jako założyciel i opiekun grupy Ogrodników, obecnie jako członek rady naukowej LUTW. Brała czynny udział w większości edycji Lubelskiego Festiwalu Nauki i Dnia Otwartego, była inicjatorem filmu z okazji jubileuszu 50-lecia Wydziału w 2020 r. W latach 2023–2024 koordynator rewitalizacji ogrodów badawczo-edukacyjnych w Felinie.

PRODZIEKAN

dr hab. Katarzyna Golan, prof. uczelni

W 1993 r. została absolwentką Wydziału Ogrodniczego AR w Lublinie, uzyskując tytuł mgr. inż. ogrodnictwa, a w 2000 r. stopień doktora nauk ogrodniczych w zakresie ochrony roślin

– specjalność entomologia. W 2001 r. została zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Entomologii. W 2014 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa – specjalność ochrona roślin–entomologia. W 2018 r. awansowała na stanowisko profesora uczelni. Dorobek naukowy obejmuje około 170 publikacji, z czego około 70 to oryginalne prace twórcze, w tym ponad połowa z nich ze wskaźnikiem Impact Factor. Brała udział w realizacji 8 projektów badawczych, aktualnie jest kierownikiem wykonywanych badań w dwóch z nich. Wypromowała ponad sześćdziesięciu magistrów inżynierów i licencjatów. Była promotorem pomocniczym w jednym przewodzie doktorskim. Pełniła funkcję recenzenta w dwóch postępowaniach habilitacyjnych, dwóch przewodach doktorskich, w tym jednym zagranicznym oraz sekretarza w jednym przewodzie doktorskim. Recenzowała ponad 30 prac naukowych, w tym w kilkunastu czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, ze wskaźnikiem IF. Pełniła funkcję redaktora tematycznego w czasopiśmie „Wiadomości Entomologiczne”, redaktora gościnnego numeru specjalnego czasopisma „Horticulturae” oraz redaktora głównego w „Polish Journal of Entomology”. Aktualnie pełni funkcję redaktora gościnnego numeru specjalnego czasopisma „Agronomy”. Zainteresowania naukowe dr hab. Katarzyny Golan, prof. uczelni obejmują m.in. badania dotyczące fizjografii, faunistyki, taksonomii i ekologii owadów ze szczególnym uwzględnieniem czerwców, w tym gatunków szkodliwych i inwazyjnych, sposobów monitorowania oraz możliwości wykorzystania biologicznych i niechemicznych metod ich zwalczania. Problematyka badawcza prac obejmuje zagadnienia z zakresu biochemicznych i fizjologicznych interakcji owadów z ich roślinami żywicielskimi oraz wykorzystania naturalnych substancji w ochronie roślin przed szkodliwymi owadami. Obecnie pełni funkcję zastępcy przewodniczącego dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo UP w Lublinie, kierownika Studiów Doktoranckich i koordynatora Wydziałowego Programu Erasmus na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Jest członkiem Komisji Oceniającej Szkoły Doktorskiej i Rady Naukowej Szkoły Doktorskiej UP w Lublinie, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego oraz Sekcji Hemipterologicznej PTEnt. W latach 2021–2024 pełniła funkcje prodziekana WOIAK. Za osiągnięcia naukowe i działalność organizacyjną otrzymała nagrody, w tym rektora UP w Lublinie oraz Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego.

Fot. Alicja Jaroszevska

Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Posiedzenie w dniu 24 maja 2024 r.

Senat podjął Uchwałę w sprawie uchwalenia „Regulaminu wyborczego określającego zasady organizacji wyborów rad dyscyplin na kadencję 2024–2028 w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie”.

Senat podjął uchwałę w sprawie wyrażenia opinii o zasadności wystąpienia z wnioskiem o przyznanie nagrody zespołowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej zespołowi pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Dominika Tomasza Sz wajgiera.

Senat podjął uchwałę w sprawie wyrażenia opinii o zasadności wystąpienia z wnioskiem o przyznanie prof. dr. hab. inż. Krzysztofowi Antoniemu Gołackiemu indywidualnej nagrody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki za całokształt dorobku.

Senat podjął uchwałę zmieniającą Uchwałę nr 99/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25

września 2020 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich na kadencję 2020–2024.

Senat podjął uchwały w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych: planowanie i gospodarka przestrzenna; dietetyka zwierząt.

Senat podjął uchwałę w sprawie ustalenia programów studiów podyplomowych na rok akademicki 2024/2025.

Senat podjął uchwałę w sprawie doskonalenia programu studiów kierunków: rolnictwo, agrobiznes, bioinżynieria, gospodarka przestrzenna, pielęgnacja zwierząt i animaloterapia, geodezja i kartografia, technologia żywności i żywienie człowieka, ochrona środowiska.

Senat podjął uchwałę w sprawie zmian organizacyjnych na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej polegających na likwidacji Zakładu Anatomii Zwierząt oraz Zakładu Histologii i Embriologii w Katedrze Anatomii i Histologii Zwierząt.

Posiedzenie w dniu 19 czerwca 2024 r.

Senat podjął uchwałę w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Davidowi Gurgenidze.

Senat poparł wniosek w sprawie:

- zatrudnienia na stanowisku profesora uczelnianego: dr hab. Anny Kiełtyki-Dadasiewicz, dr hab. Agnieszki Latoch, dr hab. Ewy Baranowskiej-Wójcik;
- zmian organizacyjnych na Wydziale Inżynierii Produkcji polegających na tym, że Zakład Geodezji i Informacji Przestrzennej, funkcjonujący w strukturze Katedry Inżynierii Środowiska i Geodezji, przekształca się w Katedrę Geodezji i Informacji Przestrzennej; Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji otrzymuje nazwę Katedra Inżynierii Środowiska;
- zmian organizacyjnych na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii polegających na tym, że likwiduje się Zakład Technologii Owoców, Warzyw i Grzybów, funkcjonujący w strukturze Katedry Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego i Gastronomii; Zakład Inżynierii i Technologii Zbóż, funkcjonujący w strukturze Katedry Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego i Gastronomii przekształca się w Katedrę Inżynierii i Technologii Zbóż;

Posiedzenie w dniu 17 lipca 2024 r.

Senat poparł wniosek w sprawie:

- doskonalenia programu studiów kierunku bezpieczeństwa i higiena pracy;

- przyjęcia „Regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej UP w Lublinie”.

Senat poparł wniosek w sprawie powołania mgr Anny Wypychowskiej na kierownika Wydawnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- doskonalenia programu studiów kierunków: leśnictwo, zarządzanie w biobiznesie, behawiorystyka zwierząt, sztuka ogrodowa i aranżacje roślinne, ekoenergetyka;
- określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w UP w Lublinie w roku akademickim 2025/2026;
- zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów w UP w Lublinie w roku akademickim 2028/2029;
- pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich UP w Lublinie w roku akademickim 2024/2025.

Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia złożyła raport za rok akademicki 2022/2023.

- ustalenia programu studiów podyplomowych przetwórstwo rolno-spożywcze w gospodarstwie rolnym.

Prof. dr hab. dr h.c. multi Zdzisław Targoński (1947-2024)

Z wielkim bólem i smutkiem społeczność akademicka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przyjęła wiadomość o śmierci prof. dr. hab. dr. h.c. multi Zdzisława Targońskiego. Pan Profesor był osobą bardzo cenioną i lubianą przez pracowników i studentów naszego Uniwersytetu. Zawsze uśmiechnięty, niezwykle taktowny i kulturalny, chętny do rozmowy, rzeczowo precyzujący swoje wypowiedzi, szanujący każdego człowieka. Był naszym najwspanialszym Rektorem, który w dużym stopniu przyczynił się do rozwoju naszej Uczelni oraz budowy jej prestiżu w Polsce i za granicą. Obecna pozycja Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest w dużej mierze również zastugą prof. dr. hab. dr. h.c. multi Zdzisława Targońskiego.

Pan Profesor Zdzisław Targoński był wybitnym naukowcem i badaczem, bardzo cenionym i szanowanym przez środowisko naukowe w Polsce i na świecie. Wszędzie w Polsce, gdzie spotykałem się z przedstawicielami różnych dyscyplin naukowych – z tymi, którzy znali Pana Profesora – zawsze wypowiadali się o nim z wielkim szacunkiem, doceniali Jego pracę badawczą i organizacyjną i często określali Go jako wspaniałego człowieka. Pan Profesor był cenionym badaczem z zakresu technologii żywności, żywienia człowieka i biotechnologii, który swoimi pracami rozświał polską naukę i naszą Uczelnię w kraju i świecie. Był pomysłodawcą oraz kierownikiem i wykonawcą wielu projektów i grantów, w tym również finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Dbał o rozwój kadry akademickiej, będąc zwłaszcza dla młodych pracowników nauki nie tylko promotorem prac, ale mentorem i wzorem badacza. Wielu Jego doktorantów uzyskało już stopnie naukowe doktora habilitowanego i tytuły profesora. Pan Profesor wielokrotnie wyjeżdżał do ośrodków naukowych za granicę na staże i wizyty studyjne. Był visiting profesorem na University of British Columbia w Vancouver (Kanada), Narodowym Uniwersytecie Rolniczym w Kijowie (Ukraina), Taiyuan University w Taiyuan (Chiny) oraz Ain Shams University w Kairze (Egipt). Pełnił szereg funkcji – w tym często przewodniczącego – w licznych radach i towarzystwach naukowych.

Działalność organizacyjna prof. dr. hab. dr. h.c. multi Zdzisława Targońskiego na rzecz naszej Uczelni i nauki polskiej jest bardzo duża. W latach 1990–1996 pełnił funkcję prodziekana na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Lublinie. W 1992 r. objął stanowisko kierownika Katedry Technologii Przemysłu Rolno-Spożywczego, która w 2005 r. zmieniła nazwę na Katedrę Biotechnologii Żywienia Człowieka i Towaroznawstwa Żywności, a następnie – Katedrę Biotechnologii, Mikrobiologii i Żywienia Człowieka. Funkcję tę sprawował do 30 września 2018 roku. W latach 1996–2002 pełnił funkcję prorektora ds. studenckich i dydaktyki, a w latach 2002–2008 rektora Akademii Rolniczej w Lublinie, zaś po zmianie nazwy Uczelni – Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Był pomysłodawcą i inicjatorem utworzenia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii.

Fot. Dominik Szwaigier

Rektor Zdzisław Targoński w istotny sposób przyczynił się do powiększenia bazy naukowo-dydaktycznej poprzez budowę nowych obiektów i modernizację już istniejących, co pozwoliło na utworzenie 5 nowych kierunków studiów, znacząco zwiększając ofertę edukacyjną Uczelni. W okresie pełnienia funkcji rektora przez prof. dr. hab. dr. h.c. multi Zdzisława Targońskiego zostały wybudowane: Centrum Sportowo-Rekreacyjne oraz Wiwarium dla Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. Wyposażono w nowoczesną aparaturę badawczo-dydaktyczną nowo oddany do użytku budynek Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii przy ulicy Skromnej 8. Pod Jego kierunkiem opracowano koncepcję pozyskania funduszy na wyposażenie w najnowszą aparaturę naukowo-badawczą Centralnego Laboratorium Aparaturowego oraz na budowę Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej. Z Jego inicjatywy na te inwestycje pozyskano łącznie ok. 150 mln złotych.

W latach 2005–2008 był przewodniczącym Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych KRASP. W latach 2010–2019 był członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów. Od 2007 roku pełnił funkcję prezesa Akademickiego Związku Sportowego Województwa Lubelskiego. W latach 2012–2017 był przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie, wcześniej był jej członkiem.

ARCYBISKUP METROPOLITA LUBELSKI

ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 2, 20-105 Lublin, e-mail: sekretarz@diecezja.lublin.pl
tel. +48 81 532-34-68, fax +48 81 534-61-35

Lublin, 27 września 2024 r.

Szanowny Panie Rektorze,

Ze smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci Pana Profesora Zdzisława Targońskiego. Pragnę przekazać najbliższej Rodzinie, Przyjaciółom Zmarłego oraz całej społeczności Uniwersytetu Przyrodniczego na ręce Jego Magnificencji Rektora, wyrazy serdecznego współczucia.

Profesor Zdzisław Targoński zapisał się w pamięci wielu ludzi jako człowiek życzliwy, otwarty i zawsze gotów do pomocy. Dzielił się swoją obszerną i głęboką wiedzą z pokoleniami studentów Akademii Rolniczej a następnie Uniwersytetu Przyrodniczego. Pełnił funkcję prorektora i rektora Uczelni, był przewodniczącym Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych.

Był doktorem *honoris causa* kilku uczelni. Za swą działalność naukową, dydaktyczną i społeczną otrzymał szereg odznaczeń państwowych i uczelnianych, wśród których znalazły się także kościelne: papieskie odznaczenie *Pro Ecclesia et Pontifice* oraz archidiecezjalne odznaczenie *Lumen mundi*.

Chociaż zasmuca nas fakt, że nasi bliscy odchodzą do wieczności, to jednak przekonani jesteśmy, że życie wierzących zmienia się, ale się nie kończy. Wierzymy, że Bóg w swej niepojętej mądrości odwołał świętej pamięci Zdzisława do siebie, aby otrzymał nagrodę życia wiecznego.

Niech Ojciec miłosierdzia łaskawie spojrzy na bogate w dobre czyny życie świętej pamięci Zdzisława i nagrodi wszystkie jego trudy i zmagania wiekiutą radością w niebie.

Wszystkich uczestników uroczystości pogrzebowych niech umacnia wiara w Chrystusa Zmartwychwstałego, Dawcę życia i Zwycięzcę śmierci.

+Stanisław Budzik
Arcybiskup Metropolita Lubelski

Jego Magnificencja
Prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk
Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego
w Lublinie

Prof. dr hab. dr h.c. multi Zdzisław Targoński był odznaczony licznymi medalami i orderami, w tym Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz medalami Lumen Mundi i Pro Ecclesia et Pontifice. Środowisko naukowe w Polsce i Ukrainie, doceniając osiągnięcia badawcze, dydaktyczne i organizacyjne, wyróżniło Pana Profesora najwyższym laurem akademickim, jakim jest tytuł doktora honoris causa. W 2007 r. tytuł ten Pan Profesor otrzymał w Narodowym Uniwersytecie Rolniczym w Kijowie, a w 2015 r. w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. W 2019 r. Senat naszej Uczelni, doceniając wielki wkład profesora Zdzisława Targońskiego w rozwój nauki i Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, nadał Panu Profesorowi tytuł doktora honoris causa.

Prof. dr hab. dr h.c. multi Zdzisław Targoński był moim nauczycielem, z którym miałem zajęcia na czwartym roku studiów na kierunku rolnictwo. Był wzorem pracownika badawczo-dydaktycznego, wskazującym, że ciągle trzeba poszukiwać nowych wyzwań w swoim rozwoju naukowym i dążyć do rozwiązania istotnych problemów badawczych. Dla mnie Pan Profesor to wizjoner

i wspaniały Rektor naszej Uczelni. Rozpoczynając w 2006 r. pracę na stanowisku prodziekana Wydziału Rolniczego, miałem możliwość omawiania i dyskusowania z Panem Rektorem szeregu problemów. Każde spotkanie i rozmowa z Panem Rektorem były dla mnie niezwykle budujące i rzeczowe.

Ostatni raz rozmawiałem z Panem Profesorem w kwietniu tego roku, w czasie Akademickich Mistrzostw Polski w pływaniu. Umówiliśmy się na spotkanie i rozmowę w Biurze Rektora. Pamiętam słowa, które do mnie powiedział: „Chętnie przyjdę na rozmowę do Pana Rektora, ale wie Pan, jestem na emeryturze, lecz pomimo tego ciągle gdzieś jestem czymś zajęty”. Opowiedziałem Panu Profesorowi „Panie Rektorze dla mnie rozmowa z Panem jest zawsze ważna i budująca, będę oczekiwał na spotkanie”. Niestety los tak sprawił, że na tym świecie już nie spotkam się z Panem Profesorem Targońskim. Odszedł od nas w dniu 24 września 2024 r. Teraz, Panie Rektorze Targoński, to Pan musi na mnie poczekać.

Krzysztof Kowalczyk
rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Spoteczność Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii z głębokim smutkiem przyjęła wiadomość o odejściu prof. dr. hab. Zdzisława Targońskiego dr. h.c. multi w dniu 24 września 2024 r. Był wybitną postacią w polskim środowisku akademickim, wspaniałym uczonym, nauczycielem wielu pokoleń technologów żywności i biotechnologów, przewodniczącym Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych KRASP, członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów oraz członkiem Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu PAN, osobą niezwykle zasłużoną dla naszego środowiska. Był wzorem dla wielu z nas, oddanym przyjacielem i doradcą, człowiekiem, na pomoc którego zawsze można było liczyć, obdarzonym subtelnym poczuciem humoru, o ogromnym autorytecie naukowym oraz głębokiej mądrości i wiedzy. Odejście Profesora Targońskiego stanowi niepowetowaną stratę dla wszystkich, których los postawił na Jego drodze. Profesor miał wielu uczniów, a najważniejsze, co im przekazał, to radość tworzenia i współpracy z innymi, zwłaszcza młodszymi kolegami. Cieszył się i był dumny z osiągnięć swoich i uczniów. Ale nie było w nim cienia pychy.

Profesor Targoński był postacią wyjątkową. Dołączył do wąskiego grona osób, o których myślimy jako o niezastąpionych. Przez pracowników Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii zostanie zapamiętany jako znakomity badacz, dydaktyk i organizator. Niezwykle ważnym aspektem pracy zawodowej Pana Profesora oprócz aktywności badawczo-dydaktycznej była jego działalność organizacyjna na rzecz powstania w Akademii Rolniczej wydziału technologii żywności. W 1990 r. na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Lublinie powołano kierunek nauczania – technologia żywności i żywienie człowieka, a dr. hab. Zdzisławowi Targońskiemu powierzono funkcję prodziekana m.in. odpowiedzialnego za tworzenie tego kierunku. Pierwszy nabór studentów odbył się na rok akademicki 1991/92 i dotyczył kandydatów na I i II rok studiów, w tym drugim przypadku studentów, którzy zaliczyli pierwszy rok na innych kierunkach studiów. W 2000 r. z inicjatywy prof. dr. hab. Zdzisława Targońskiego, pełniącego wówczas funkcję prorektora ds. studenckich i dydaktyki, utworzono nowy kierunek – biotechnologia. Wzrastająca liczba studentów oraz perspektywa utworzenia nowego wydziału wymogły konieczność budowy nowego obiektu naukowo-dydaktycznego, o który zabiegał prof. Zdzisław Targoński. Dnia 18 czerwca 2002 r. wmurowano akt erekcyjny pod budowę obiektu naukowo-dydaktycznego dla Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii w Lublinie przy ul. Skromnej 8. Dążenia prof. Targońskiego do utworzenia wydziału spełniły się 17 czerwca 2005 r., kiedy Senat Akademii Rolniczej w Lublinie podjął uchwałę (nr 21/2005-2006) „w sprawie utworzenia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii” z dniem 1 lipca 2005 r. Jednym z wielu działań mających wzmocnić pozycję naukowców zajmujących się technologią żywności w Akademii Rolniczej w Lublinie było powołanie Oddziału Lubelskiego PTTŻ 18 grudnia 1992 r., a prof. Targoński został wybrany na pierwszego prezesa Oddziału.

Prof. dr. hab. Zdzisław Targoński był mentorem wielu pokoleń studentów i pracowników naukowych Wydziału. W latach 1992–2005 był kierownikiem Katedry Technologii Przemysłu

Rolno-Spożywczego i Przechowalnictwa, a od 2006 r. – Katedry Biotechnologii, Mikrobiologii i Żywnienia Człowieka.

Profesor Zdzisław Targoński był wielokrotnie odznaczany za swoją działalność, m.in.: Złotą Odznaką PTTŻ i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, nagrodami MNiSW za całokształt osiągnięć i papieskim medalem Pro Ecclesia et Pontifice, medalem Lumen Mundi, odznaczeniami AZS. Za wybitne zasługi w działalności naukowej i organizacyjnej Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda nadał pośmiertnie prof. Zdzisławowi Targońskiemu Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

W naszej pamięci prof. Zdzisław Targoński pozostanie na zawsze jako wybitny naukowiec i nauczyciel akademicki, zasługujący na najwyższy szacunek przełożony, człowiek bardzo życzliwy i serdeczny, połączony szczególnie trwałą więzią z Uniwersytetem i Wydziałem. Liczna obecność na uroczystości pogrzebowej oraz duża liczba listów kondolencyjnych złożonych na ręce dziekana Wydziału NoŻiB potwierdzają ogromną stratę dla krajowego środowiska naukowego.

*Waldemar Gustaw
dziekan Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii*

Profesor Zdzisław Targoński urodził się w Lublinie 27 października 1947 r. Był absolwentem Technikum Chemicznego w Lublinie, gdzie w 1966 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku został przyjęty na Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej na I rok studiów na kierunku chemia. Studia ukończył z wyróżnieniem w roku 1971. We wrześniu tego samego roku podjął pracę jako nauczyciel w Technikum Spożywczym w Lublinie, równoległe pracując jako instruktor szermierki w Klubie Środowiskowym AZS Lublin.

1 listopada 1973 r. rozpoczął pracę w Zakładzie Technologii Rolnej Instytutu Chemii i Technologii Rolnej Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Lublinie, najpierw jako starszy asystent, a od 1978 r. jako adiunkt. W tym okresie pod kierunkiem doc. dr. hab. Czesława Szajera przygotował i obronił rozprawę doktorską pt. „Dynamika nagromadzenia kompleksu enzymów celulozowych w hodowlach szczepu *Fusarium* sp. na różnych substratach celulozowych”, na podstawie której Rada Wydziału Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Poznaniu nadała mu stopień doktora nauk technicznych z zakresu technologii i chemii żywności. W roku 1986, po przedstawieniu i obronie rozprawy habilitacyjnej pt. „Badania nad zwiększeniem efektywności enzymatycznej hydrolizy surowców ligninocelulozowych i biokonwersji hemiceluloz” ta sama Rada Wydziału nadała mu stopień doktora habilitowanego w zakresie nauk technicznych. W roku 1990 rozpoczął pracę na stanowisku profesora nadzwyczajnego, a w roku 1995 uzyskał tytuł profesora zwyczajnego nauk rolniczych.

W latach 1990–96 prof. Zdzisław Targoński pełnił funkcję prodziekana na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Lublinie, a w 1992 r. objął stanowisko kierownika Katedry Technologii Przemysłu Rolno-Spożywczego, która w 2005 r. zmieniła nazwę na Katedrę Biotechnologii, Żywnienia Człowieka i Towaroznawstwa

Żywności, a następnie – Katedrę Biotechnologii, Mikrobiologii i Żywnienia Człowieka. Funkcję tę sprawował do 30 września 2018 r., tj. do czasu przejścia na emeryturę.

W latach 1996–2002 pełnił funkcję prorektora ds. studenckich i dydaktyki, a w latach 2002–2008 rektora Akademii Rolniczej w Lublinie, po zmianie nazwy uczelni – Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Był również przewodniczącym Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych KRASP od 2005 do 2008 r. W czasie pełnienia funkcji rektora był inicjatorem powołania Wydziału Nauk o Żywności, który rozpoczął działalność z dniem 1 stycznia 2006 r. W tym samym czasie przyczynił się do budowy i wyposażenia budynku naukowo-dydaktycznego dla Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, Centrum Sportowo-Rekreacyjnego, Wiwarium dla Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, a także do opracowania koncepcji i pozyskania funduszy na wyposażenie w najnowszą aparaturę naukowo-badawczą Centralnego Laboratorium Aparaturowego oraz Centrum Innowacyjnego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej. Z Jego inicjatywy na te inwestycje pozyskano łącznie ok. 150 mln złotych. Ponadto na Jego wniosek Senat uczelni przychylił się do prośby prezydenta miasta Lublin i wyraził zgodę na wydzielenie z Gospodarstwa Rolnego Felin ponad 70 ha celem utworzenia Podstrefy Lublin Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec.

W latach 2011–2020 był członkiem Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów, pełniąc funkcję przewodniczącego komisji w postępowaniach o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie technologia żywności i żywienie człowieka. Łącznie wykonał 156 recenzji, w tym 4 recenzje na tytuł doktora honoris causa i 22 recenzje dorobku na tytuł profesora.

Wielką pasją prof. Zdzisława Targońskiego był sport. Związek ze środowiskiem sportowym utrzymywał do końca swojego życia, od 2007 r. pełnił funkcję prezesa Akademickiego Związku Sportowego Województwa Lubelskiego.

Działalność naukową w Katedrze Profesor rozpoczął od badań nad charakterystyką enzymów celulozowych oraz enzymatyczną hydrolizą surowców ligninocelulozowych. Następnie rozszerzył swój zakres zainteresowań: były to prace naukowe dotyczące bakterii jelitowych o aktywności prozdrowotnej, żywności funkcjonalnej i jej wpływu na zdrowie człowieka czy badania autentyczności

składników żywności. Profesor ciągle rozwijał nowe kierunki badawcze. Skupił wokół siebie liczne grono naukowców i specjalistów, tworząc zespoły realizujące liczne projekty z zakresu technologii żywności, mikrobiologii, biotechnologii i kierując nimi.

Naukowy dorobek Profesora to ponad 290 publikacji naukowych opublikowanych w kraju i za granicą, ponad 100 artykułów popularnonaukowych, 27 patentów i wzorów użytkowych oraz ponad 160 ekspertyz, opinii i recenzji. W czasie swojej pracy naukowej kierował 16 projektami badawczymi finansowanymi m.in. przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komitet Badań Naukowych, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Profesor Targoński w czasie swojej pracy naukowej nawiązał bardzo bliską współpracę w kraju i za granicą. Współpracował m.in. z Zakładem Biochemii i Katedrą Mikrobiologii Przemysłowej UMCS, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, Politechniką Łódzką, Instytutem Biofizyki i Biochemii PAN w Warszawie i z wieloma innymi jednostkami. Wyjeżdżał czterokrotnie za granicę jako visiting profesor (University British Columbia w Vancouver, Kanada; Narodowy Uniwersytet Rolniczy w Kijowie, Ukraina; Taiyuan University w Taiyuan, Chiny; Ain Shams University w Kairze, Egipt). W ramach programu Tempus wielokrotnie wizytował uczelnie wyższe we Francji, Holandii, Belgii i we Włoszech. Odbył średnioterminowe staże naukowe w Instytucie Biochemii w Moskwie oraz Instytucie Biotechnologii i Inżynierii Genetycznej w Trieście (Włochy). Profesor był bardzo aktywny w środowisku naukowym, był członkiem rad naukowych wielu instytutów, członkiem Komitetu Nauk o Żywności PAN, Komitetu Biotechnologii przy Prezydium PAN, ponadto był współtwórcą i pierwszym przewodniczącym Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności.

Profesor Targoński był świetnym nauczycielem akademickim, potrafił się dzielić swoją wiedzą zarówno ze studentami, jak i współpracownikami. Współtworzył na rodzimej uczelni nowe kierunki studiów – technologia żywności, biotechnologia, towaroznawstwo i dietetyka – prowadził na nich wiele przedmiotów. Pod jego kierunkiem wykonane zostały 72 prace magisterskie, 22 prace doktorskie, 9 współpracowników uzyskało habilitację, 3 osoby otrzymały tytuł profesora.

Za swoją działalność naukową i społeczną prof. Zdzisław Targoński otrzymał wiele godności, nagród i odznaczeń – m.in. godność doktora honoris causa Narodowego Uniwersytetu Rolniczego w Kijowie (2007), Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (2015), Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (2020). Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, nagrodami I stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, papieskim medalem Pro Ecclesia et Pontifice, medalem Lumen Mundi, odznaczeniami Akademickiego Związku Sportowego – został również honorowym członkiem AZS – nagrodą Prezydenta Miasta Lublin za działalność w sporcie akademickim za 2018 r., nagrodami rektora AR w Lublinie. Pośmiertnie Profesor Targoński został uhonorowany przez Prezydenta RP Złotym Krzyżem Zasługi.

W dniu 27 września 2024 r. społeczność akademicka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie pożegnała wybitną osobowość, wzór prawości i rzetelności w pracy i nauce, a przede wszystkim człowieka dobrego i życzliwego wobec innych.

Adam Waśko
kierownik Katedry Biotechnologii, Mikrobiologii i Żywnienia Człowieka

Prof. dr hab. Andrzej Kwieciński

(1940–2024)

W dniu 31 lipca 2024 r. zmarł prof. dr hab. Andrzej Robert Kwieciński, emerytowany pracownik Wydziału Inżynierii Produkcji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, przyjaciel, wychowawca i nauczyciel młodzieży akademickiej, dziekan Wydziału Inżynierii Produkcji, członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych.

Prof. Andrzej Kwieciński urodził się 13 maja 1940 r. w Lublinie. Studia ukończył na Wydziale Rolniczym ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie w 1962 r. Bezpośrednio po studiach rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną w Katedrze Mechanizacji Rolnictwa naszej uczelni. Stopień naukowy doktora uzyskał w roku 1969. Promotorem przewodu był prof. dr hab. Janusz Haman. Od 1 października 1976 r. odbywał roczny staż naukowy w Instytucie Mechanizacji i Energetyki Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie, gdzie realizował swoją pracę habilitacyjną pt. „Wybrane zagadnienia optymalizacji parku maszynowego i organizacji pracy w fermach wielkotowarowych”. Kolokwium habilitacyjne odbyło się w 1978 r. w Lublinie. W roku 1980 powierzono mu funkcję kierownika Zakładu Budowy Maszyn w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Lublinie, a w roku 1992 powołano Katedrę Maszyn i Urządzeń Rolniczych, której został kierownikiem i funkcję tę pełnił do chwili odejścia na emeryturę. W roku 1993 postanowieniem Prezydenta RP otrzymał tytuł profesora. Od roku 1982 pełnił funkcję dziekana Wydziału Techniki Rolniczej, przez pierwsze dwa lata na podstawie mianowania, a następnie przez dwie kolejne kadencje w wyniku wyborów. Ten okres Jego działalności był szczególnie ważny nie tylko dla środowiska lubelskiego, ale także całego krajowego środowiska techniki rolniczej, gdyż kierowany przez Niego wydział był jedynym w Polsce z uprawnieniami habilitacyjnymi i odegrał decydującą rolę w rozwoju kadry naukowej. W trudnych latach 80. prof. A. Kwieciński wykazał wyjątkowy talent i zmysł organizacyjny przy rozwiązywaniu skomplikowanych problemów ludzkich, przyczyniając się do tworzenia poprawnej atmosfery służącej rozwojowi naszej dyscypliny naukowej.

W latach 1981–1983 prof. dr hab. Andrzej Kwieciński był członkiem Rady Naukowej Instytutu Zootechniki i Genetyki PAN w Jastrzębcu. Od roku 1985 był członkiem Komitetu Techniki Rolniczej PAN w Warszawie, a w latach 80. i 90. pełnił funkcję członka Zespołu Dydaktycznego przy MNSzWiT, a potem MEN. W okresie od 1986 do 1990 r. był członkiem zespołu koordynacyjnego i kierownikiem programu badawczego pt. „Technika zbioru, przygotowania, konserwowania, przechowywania i uzdatniania pasz z uwzględnieniem gatunku zwierzęcia”. W ramach tego podprogramu wykonano szereg opracowań, w tym również prace habilitacyjne, o doniosłym znaczeniu dla praktyki rolniczej w zakresie modernizacji pomieszczeń inwentarskich, jak również doradztwa w zakresie budownictwa, technologii oraz wyposażenia technicznego obiektów rolniczych. Do 1992 r. był członkiem Zespołu Ekspertów przy Ministerstwie Edukacji Narodowej w Warszawie. Wiele lat pełnił funkcję wiceprzewodniczącego KTR – PAN. Od 2000 roku przez

trzy kadencje był członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. Uczestniczył w pracach zespołu oceniającego w ramach PKA.

Prof. Andrzej Kwieciński wniósł istotny wkład w rozwój nauki i wiedzy w zakresie inżynierii rolniczej. Jego dorobek publikacyjny obejmuje łącznie ok. 120 pozycji, z czego 69 stanowią oryginalne prace twórcze, pozostałe to podręczniki akademickie, skrypty, monografie, prace naukowo-badawcze, patenty, wzory użytkowe i inne publikacje. W uznaniu zasług na polu dydaktyczno-wychowawczym, a także za autorstwo skryptów i podręczników został trzykrotnie wyróżniony nagrodą MNSzWiT. W okresie pracy naukowo-dydaktycznej wypromował ponad 60 magistrów, z tego 5 zostało wyróżnionych w konkursach SITR-NOT. Do najistotniejszych osiągnięć Profesora należy jednak zaliczyć działalność na polu kształcenia kadr naukowych w wymiarze ogólnokrajowym. Wypromował 8 doktorów, był promotorem w postępowaniu o tytuł doktora honoris causa, a także dwukrotnie recenzentem w takim postępowaniu. Wydał 32 opinie w postępowaniach o nadanie tytułu naukowego profesora, 30 opinii i recenzji dotyczących nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego, wiele recenzji rozpraw doktorskich oraz wykonał 25 recenzji do wniosków i projektów badawczych dla KBN.

Za swoją bogatą działalność zawodową i społeczną otrzymał wiele odznaczeń. Wśród nich znalazły się: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Prof. dr hab. Andrzej Kwieciński przepracował w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie 48 lat, na emeryturę przeszedł we wrześniu 2010 r. Był wieloletnim prezesem Koła Łowieckiego nr 94 „Żak”.

Odejście prof. Andrzeja Kwiecińskiego jest wielką stratą dla środowiska naukowego Lubelszczyzny, Polski oraz dla bardzo szerokiego kręgu przyjaciół i bliskich. Wpłynęło wiele listów kondolencyjnych z ośrodków naukowych położonych w kraju i poza jego granicami.

W dniu 7 sierpnia 2024 r. liczne grono przyjaciół, wychowanków i uczniów, przybyłe ze wszystkich stron kraju, z głębokim żalem pożegnało śp. prof. dr hab. Andrzeja Kwiecińskiego, który spoczął w grobie rodzinnym na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Lipowej w Lublinie. Odeszła osoba wielkiego serca i umysłu, która przez całe życie służyła ludziom i sprawom uczelni. Będziemy spłacać Profesorowi wdzięczną pamięcią za całe Jego przyjazne dla wielu życie.

Chemia w naukach przyrodniczych

Według definicji *Słownika języka polskiego* chemia jest to nauka przyrodnicza zajmująca się budową, właściwościami substancji, ich jakościowymi i ilościowymi przemianami, warunkami, w których te przemiany zachodzą, i efektami energetycznymi oraz zjawiskami, głównie elektrycznymi, które im towarzyszą. W życiu codziennym kojarzy nam się ze skażeniem chemicznym, nawozami, konserwantami, pestycydami, chemioterapią. Często jest nie lubiana, ponieważ posługuje się językiem symboli pierwiastków chemicznych i prawami, które rządzą przemianami, a do opisu przemian materii stosuje narzędzia matematyczne (równania reakcji), jest więc nauką ścisłą, doświadczalną.

Wiedza na temat właściwości materii daje podwaliny wielu nowym technologiom umożliwiającym nam komfortowe życie. Mówi się, że chemia żywi, leczy, ubiera i broni. Nadrzędnym celem chemii jest poznanie tajemnic dotyczących materii i jej przemian na poziomie molekularnym i wykorzystanie tej wiedzy w praktyce do produkcji coraz bardziej doskonałych produktów. Często nie myślimy o tym, że bez nawozów nie wyprodukujemy dobrej żywności dla wszystkich ludzi i że wiedza z chemii umożliwia nam

eliminację zanieczyszczeń z atmosfery, wód i gleb, a także recykling, produkcję surowców odnawialnych.

W XXI wieku wiedza z chemii służy innym dyscyplinom naukowym do intensywnego udziału w pokonywaniu barier rozwoju gospodarki światowej: energetycznej, materiałowej, ekologicznej.

Bariera energetyczna jest powodowana ograniczonymi możliwościami wytwarzania energii, oszczędzania jej oraz zmniejszenia kosztów jej wytwarzania. Bariera materiałowa wynika

Sala ćwiczeń laboratoryjnych
Fot. Katedra Chemii

z ograniczonej ilości dostępnych surowców. W warunkach znacznego przyrostu ludności świata, w celu zapewnienia wyżywienia i zdrowia ludziom, wiedza z chemii jest niezbędna do zwiększenia wydajności i poprawy jakości plonów i hodowli, pozyskiwania czystej wody, dobrej żywności – poprzez postęp w produkcji agrochemikaliów, chemikaliów paszowych i żywnościowych. W tym zakresie musi współdziałać z naukami rolniczymi, biochemią, biologią molekularną i biotechnologią. Bariera ekologiczna wymusza wybór przyjaznych środowisku dróg postępowania, niską odpadowość, unieszkodliwianie i zagospodarowanie odpadów, zwłaszcza tworzyw sztucznych, bezpieczeństwo metod wytwarzania, transportu i użytkowania produktów, produkcję biodegradowalnych materiałów.

Współdziałając z medycyną, farmacją i naukami o zdrowiu, nauki chemiczne muszą sprostać wyzwaniom wynikającym z zagrożeń cywilizacyjnych świata przez opanowanie głównych współczesnych chorób – poprzez postęp w produkcji półproduktów farmaceutycznych i leków oraz środków higieny.

Obecnie chemia posługuje się bardzo dobrze rozwiniętą analizą chemiczną opartą na metodach wagowych i objętościowych oraz fizykochemicznych. Jest wyraźnie powiązana z innymi naukami. Biologia, korzystając z chemii, mogła rozpoznać produkty

zachodzących w komórce reakcji, określić ich strukturę i właściwości, co doprowadziło do rozwoju biochemii. Na potrzeby praktyczne, np. ochrony środowiska, chemia analityczna wprowadza szybkie metody oznaczania śladowych ilości substancji w badanych próbkach.

Chemia była i jest nauką o zasadniczej roli dla zrozumienia zjawisk natury, biologicznych, środowiskowych, medycznych i innych. Służy edukacji, rozwojowi osobowości i intelektu człowieka. W kręgach naukowych wzrasta zrozumienie potrzeby wspierania interdyscyplinarnych powiązań chemii. Pogranicze chemii i biologii stanowi obszar studiów nad tajemnicami reakcji chemicznych procesów życiowych. Pogranicze chemii, biologii i fizyki jest źródłem wielu kierunków badań dotyczących przetwarzania przez cząsteczki żywych organizmów informacji docierających od komórek, tkanek, narządów. Pogranicze chemii i genetyki pozwala osiągnąć postęp w genetyce z perspektywy molekularnej.

Chemia zawsze będzie mieć do spełnienia poznawczą i cywilizacyjną misję, natomiast skłonność do redukowania roli chemii w nauce i edukacji nie sprzyja realizacji proekologicznej strategii zrównoważonego trwałego rozwoju, wykorzystaniu nowych zaawansowanych technologii i nowych materiałów wywierających korzystny wpływ na jakość życia. Nauczanie chemii jest efektywne, jeżeli opiera się na wykonywaniu doświadczeń i eksperymentów, czyli na empirycznym poznaniu procesu. Empiryzm umożliwia też zapamiętanie wyników działań. Uczy różnych metod naukowych i technik, organizacji stanowiska pracy, planowania, przeprowadzania oraz dokumentowania obserwacji i wyciągania wniosków. Wiedza z chemii pomaga integrować treści z różnych przedmiotów przyrodniczych, tak żeby nie były postrzegane jako osobne byty.

W Uniwersytecie Przyrodniczym na Wydziale Biotechnologii Żywności i Żywnienia Człowieka funkcjonuje Katedra Chemii. Wszyscy pracownicy Katedry Chemii mają wykształcenie chemiczne, które wykorzystują w badaniach naukowych z różnych dyscyplin, takich jak: technologia żywności i żywienia, rolnictwo i ogrodnictwo, nauki o zdrowiu, nauki chemiczne, biologiczne, farmaceutyczne. Działalność dydaktyczna Katedry Chemii obejmuje wykłady i ćwiczenia laboratoryjne z różnych działów chemii na różnych wydziałach. Dla studentów mamy dwie nowoczesne pracownie chemiczne, świetnie zorganizowane i wyposażone, tak aby każdy mógł swobodnie i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty. Dla bardziej zaawansowanych, realizujących prace dyplomowe i doktorskie, mamy trzy pracownie wyposażone w specjalistyczny sprzęt.

Chemii uczymy po to, żeby wykształcić w studentach badawczy sposób myślenia, właściwy dla nauk przyrodniczych. Chemofoobia – strach przed chemią i niechęć do niej – bierze się z opinii, że jest wiedzą zrozumiałą tylko dla wtajemniczonych oraz że jest głównym sprawcą zanieczyszczeń i zagrożeń. Często brak uporządkowanej wiedzy z chemii i umiejętności w posługiwaniu się sprzętem i aparaturą chemiczną utrudniają zrozumienie innych przedmiotów. Dlatego kurs z chemii w Uniwersytecie Przyrodniczym powinien być na tyle szeroki, aby dać przyszłym specjalistom całościowe spojrzenie na możliwości współczesnej chemii jako nauki, która jest podstawą postępu naukowego.

Izabella Jackowska
kierownik Katedry Chemii

Konkurs na prezentację multimedialną

18 maja 2024 r. odbył się etap finałowy II Międzyuczelnianego Konkursu na Prezentację Multimedialną w Języku Angielskim związaną ze studiowaną dziedziną. Konkurs zorganizowany został przez Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie, współorganizatorem konkursu było Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce IATEFL Poland. Pomysłodawczyni konkursu, mgr Joanna Rączkiewicz-Gołacka, kierownik Centrum, pełniąc również funkcję ogólnopolskiego koordynatora sekcji zajmującej się nauczaniem języków specjalistycznych w Stowarzyszeniu Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce IATEFL Poland, za cel konkursu przyjęła promowanie nauki języka angielskiego wśród studentów lubelskich uczelni oraz doskonalenie ich kompetencji językowych, ze szczególnym naciskiem na terminologię specjalistyczną z dziedziny naukowej związanej z ich kierunkiem studiów.

Prezentacja w języku obcym to wyzwanie dla każdego, nawet dla osób, które biegle posługują się językiem obcym. Znajomość odpowiednich narzędzi i technik prezentacji pozwala wzmocnić pewność siebie. Praca nad prezentacją pomaga w doskonaleniu wszystkich elementów języka, począwszy od leksyki poprzez struktury gramatyczne, fonetykę i semantykę. Dzięki płynności językowej możemy przekazywać informacje, dzielić się wiedzą i doświadczeniem.

Wieloletnia współpraca Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie ze Stowarzyszeniem Akademickich Ośrodków Językowych SERMO oraz Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce IATEFL Poland dostarcza wielu okazji do dyskusji oraz wymiany doświadczeń z ekspertami z Polski i z zagranicy na temat wyzwań, jakie przed absolwentami uczelni stawiają interesariusze zewnętrzni reprezentujący branże, dla potrzeb których realizowane są poszczególne kierunki studiów, jednostki administracji oraz korporacje.

Wychodząc naprzeciw tym potrzebom, program zajęć z języków obcych w CNJOiC UP w Lublinie dostosowano do wymogów rekruterów oraz przyszłych pracodawców, dotyczących m.in. umiejętności przygotowania wystąpienia publicznego.

Studenci kierunków przyrodniczo-technicznych lubelskich uczelni zakwalifikowani do konkursu rywalizowali w dwóch kategoriach: studia pierwszego stopnia oraz studia drugiego stopnia i studia jednolite magisterskie. Zgodnie z regulaminem konkursu

I etap eliminacji odbył się na lubelskich uczelniach. Na zgłoszenia kandydatów do etapu finałowego, który połączony był z uroczystym wręczeniem nagród zwycięzcom i miał miejsce w siedzibie CNJOiC UP w Lublinie, czekaliśmy do 8 maja 2024 r.

Niezmiennie cieszy nas zainteresowanie tym nowatorskim pomysłem okazane przez nasze koleżanki i kolegów z akademickich ośrodków językowych lubelskich uczelni, a także ogromne zaangażowanie studentów oraz wysoki poziom merytoryczny i językowy prezentowanych treści.

Międzyuczelniane jury – przewodniczący mgr Witold Piech (UP Lublin), mgr Tomasz Trautman (UMCS), mgr Dariusz Kożuch (UP Lublin) – oceniało wypowiedzi studentów, opierając się na następujących kryteriach: zawartość merytoryczna, umiejętności językowe, sprawność komunikacyjna, wymowa. Studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie po raz kolejny odnieśli sukcesy w każdej z kategorii. Laureatami konkursu zostali:

- w kategorii studia pierwszego stopnia: I miejsce – Maja Kucharska, behawiorystyka zwierząt, UP w Lublinie, II miejsce – Michał Nowosadzki, geoinformatyka, UMCS, III miejsce – Jakub Jagusiński, biotechnologia, UMCS;
- w kategorii studia drugiego stopnia i studia jednolite magisterskie: I miejsce – Natalia Misiewicz, bezpieczeństwo i higiena pracy, UP w Lublinie, II miejsce – Dawid Soroka, gospodarka przestrzenna, UMCS, III miejsce – Katarzyna Komar, behawiorystyka zwierząt, UP w Lublinie.

W uroczystości ogłoszenia wyników udział wzięła dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni, prorektor ds. studenckich i dydaktyki, która wręczyła finalistom dyplomy uznania oraz nagrodę dla najlepszego studenta UP w Lublinie, którą otrzymała Maja Kucharska.

Nagrodami w konkursie były: roczny kurs języka angielskiego ufundowany przez wydawnictwo National Geographic Learning oraz egzamin LTE ufundowany przez międzynarodową firmę certyfikującą LanguageCert. Sponsorami pozostałych nagród byli: MM Publications, Oxford University Press oraz prorektor ds. studenckich i dydaktyki UP w Lublinie.

Wykładowcy przygotowujący finalistów konkursu otrzymali dyplomy z podziękowaniem za wsparcie oraz opiekę nad studentami.

Joanna Rączkiewicz-Gołacka

Prorektor ds. studenckich i dydaktyki dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni, jury oraz organizatorzy konkursu w otoczeniu finalistów etapu międzyuczelnianego
Fot. Bartłomiej Dąbrowski

XXVIII Konferencja Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie w dniach 26–28 czerwca 2024 r. odbyła się XXVIII Konferencja Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych „30-lecie Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych – zasady wydawnicze a nowoczesne publikowanie”.

Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych, powstałe w 1994 r. w Lublinie, zrzesza kilkadziesiąt wydawnictw akademickich. Jego celem są działania na rzecz nauki i szkolnictwa wyższego, w szczególności na rzecz wydawnictw uczelnianych i profesjonalizmu w publikowaniu treści naukowych. SWSW m.in. bierze udział w pracach Sekcji Wydawców Akademickich i Naukowych Polskiej Izby Książki czy Komisji ds. Wydawnictw Naukowych przy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

Konferencja SWSW organizowana jest co roku przez inną uczelnię. Tym razem to nasz Uniwersytet gościł członków Stowarzyszenia – 46 osób reprezentujących 33 uczelnie z całego kraju, a także przedstawiciela wydawców z Litwy.

Podczas obrad dużo czasu poświęcono sztucznej inteligencji. Dr hab. Grzegorz Tylec, prof. KUL, specjalizujący się w prawie własności intelektualnej i prawie mediów, mówił o problemach prawa autorskiego związanych z funkcjonowaniem sztucznej inteligencji oraz o nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych mającej dostosować polskie przepisy do dyrektywy europejskiej. Małgorzata Adamczak (UAM w Poznaniu) omówiła projekt DIAMAS – wspierający diamentowy model publikowania – oraz standard wydawniczy *extensible quality standard in institutional publishing* (EQSIP), a także zwróciła uwagę na potrzebę sformułowania przez wydawców zasad określających dopuszczalne wykorzystanie treści generowanych przez sztuczną inteligencję. Takie

Fot. Bartłomiej Dąbrowski

rekommendacje dla wydawców, redaktorów naukowych i autorów zostały przygotowane i opublikowane* przez członków SWSW – Aurelię Grejner, Małgorzatę Adamczak i Beatę Jankowiak-Konik. Przedstawicielka bazy DOAB Laura Bandura-Morgan przedstawiła bazę DOAB (Directory of Open Access Books). Objęła kryteria, jakie wydawca musi spełniać, by publikowane przez niego książki mogły znaleźć się w bazie DOAB gromadzącej informacje o recenzowanych książkach naukowych umieszczanych przez wydawców w otwartym dostępie. Gość z Litwy – Mirosław Szejbak, reprezentujący podobne stowarzyszenie (The Association of Lithuanian Serials), składając deklarację współpracy, wykazał, że polscy i litewscy wydawcy naukowcy mają wspólne wyzwania i cele. O wciąż aktualnych postulatach jednolitej ceny książki oraz zerowej stawki VAT przypomniał redaktor naczelny Magazynu Literackiego „Książki” Piotr Dobrołęcki. Szkoleniową część konferencji zakończyła dyskusja podsumowująca jej główny temat „Zasady wydawnicze a nowoczesne publikowanie”.

Osobny panel poświęcono jubileuszowi 30-lecia Stowarzyszenia. Początki SWSW oraz jego najważniejsze inicjatywy i osiągnięcia przypomniała Anna Zielińska-Krybus, członek założyciel SWSW. Członkom honorowym i przyjaciółom Stowarzyszenia prezes Aurelia Grejner (UWM w Olsztynie) wręczyła dyplomy z podziękowaniem za wieloletnią pracę oraz liczne działania i inicjatywy na rzecz rozwoju wydawnictw uczelnianych i książki akademickiej.

Anna Wypychowska

Fot. Oliwia Gut

* A. Grejner, M. Adamczak, B. Jankowiak-Konik, Stanowisko i rekomendacje Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych w kwestii stosowania narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji (GAI) w pisaniu prac naukowych, Biul. EBIB, nr 2(213), Sztuczna inteligencja w bibliotekach – rewolucja czy ewolucja, online: <https://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/911> [dostęp 22.05.2024].

Równoważni – udogodnienia i otwartość na potrzeby mniejszości

Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie obok realizowania tradycyjnych funkcji angażuje się w tworzenie środowiska przyjaznego dla wszystkich użytkowników, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz mniejszości narodowościowych, kulturowych i in. W ostatnim czasie poszerzono zakres działań zmierzających do tego, aby biblioteka była bardziej dostępna oraz integrująca. Są nimi: liczne szkolenia, konferencje oraz uczestnictwo bibliotekarzy w pracach zespołu koordynowanego przez pełnomocnika rektora ds. równego traktowania.

Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie udogodnień dostępnych w naszej bibliotece oraz sposobów, w jakie bibliotekarze wspierają różnorodność i inkluzję.

Biblioteka posiada bogaty zbiór zasobów informacyjnych, w tym książek, czasopism, baz danych i materiałów multimedialnych. Te zbiory są stale powiększane i aktualizowane, aby sprostać zmieniającym się potrzebom użytkowników. W ciągu ostatniego roku zbiory zostały wzbogacone o kolekcję książek poruszających tematykę dyskryminacji, nietolerancji, problemów i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami umysłowymi i ruchowymi, zaburzeniami rozwoju oraz tożsamości płciowej. Kolekcja liczy ponad 300 książek i jest regularnie poszerzana o nowe tytuły.

Dostępne są także liczne publikacje w językach obcych, w wersji zarówno papierowej, jak i elektronicznej, co jest istotne dla studentów zagranicznych i członków mniejszości narodowych. Ogromnym ułatwieniem dla osób ze szczególnymi potrzebami jest możliwość korzystania z części zasobów edukacyjnych dostępnych w naszej bibliotece w zaciszu domowym, zdalnie. Użytkownicy obcojęzyczni mogą na terenie biblioteki bezpłatnie korzystać ze skanera z menu w 16 językach oraz tablic informacyjnych w języku angielskim na bokach regałów znajdujących się w czytelniku.

Gmach Biblioteki Głównej oferuje szereg udogodnień dla osób z niepełnosprawnością. Są to między innymi: brak progów w obrębie całego budynku, tablice z planem tyflograficznym, ułatwiające poruszanie się po bibliotece, winda dostosowana do osób na wózkach oraz osób z dysfunkcjami wzroku (informacja głosowa i przyciski z alfabetem Braille'a), toalety dla osób z niepełnosprawnością ruchową, laby biblioteczne, stoliki oraz bramki w czytelniku dostosowane do wózków inwalidzkich.

W czytelniku znajduje się ponadto specjalistyczny sprzęt przeznaczony dla osób o szczególnych potrzebach, tj. komputer z zainstalowanymi programami MAGic (powiększający obraz na ekranie), JAWS (czytnik ekranu) i ABBY FineReader (konwerter tekstu), przeznaczony dla osób słabowidzących i niewidomych, ze specjalistyczną klawiaturą i myszką dla osób z dysfunkcją nadgarstka, stacjonarny powiększalnik tekstu oraz skaner z ruchomym panelem sterowania.

W bibliotece stworzono komfortowe warunki do nauki i pracy – zarówno grupowej, jak i indywidualnej – wszystkim odwiedzającym, także osobom ze spektrum autyzmu, wysoko wrażliwym

Kolaż: Katarzyna Stafińska

czy ceniącym sobie spokój i ciszę. Do dyspozycji użytkowników są pokoje do cichej nauki oraz kabiny akustyczne, które można rezerwować online za pomocą systemu bibliotecznego. W bibliotece znajdują się liczne miejsca do wypoczynku. Wśród nich należy wymienić: w Czytelniku (piętra II i III) dwie strefy relaksu z kanapami, fotelami, workami sako i lampami do fototerapii; w Informatorium (I p.) strefę chillout z fotelami akustycznymi, grammi planszowymi oraz tarasem bibliotecznym z leżakami i licznymi roślinami; na parterze budynku strefę laptop z kanapami akustycznymi i regulowanymi stolikami. Naszym celem jest, by przestrzeń biblioteczna sprzyjała regeneracji, obniżeniu poziomu stresu, relaksacji, a czytelnicy czuli się komfortowo i swobodnie.

Biblioteka jest miejscem otwartym i przyjaznym, które bierze udział w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych, wspomagających integrację osób o szczególnych potrzebach i należących do mniejszości, są to: Lubelski Festiwal Nauki, Ogólnopolski Tydzień Bibliotek czy Dzień Otwartych Drzwi na UP.

Pracownicy biblioteki regularnie uczestniczą w szkoleniach z zakresu równości, tolerancji i dyskryminacji, co pozwala na lepsze zrozumienie i reagowanie na potrzeby mniejszości. Jednym z nich było ogólnouczelniane szkolenie z zakresu równego traktowania. Nasi bibliotekarze mieli także możliwość wzięcia udziału w szkoleniu, które było skupione na metodach współpracy z osobami o różnych typach niepełnosprawności i pozwoliło na szersze spojrzenie na świat z ich perspektywy dzięki różnego rodzaju symulatorom.

W październiku br. na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie będzie organizowane wydarzenie związane z realizowanym na

naszej uczelni „Planem równości”. Bibliotekarze planują aktywnie włączyć się w ten projekt i wspólnie z przedstawicielami Samorządu Studenckiego przygotowują panel dyskusyjny pt. „Równoważni – pojęcie równości na wielu płaszczyznach”. Do udziału w panelu zostały zaproszone osoby z naszej społeczności akademickiej, które reprezentują różne mniejszości – związane z zawodem, hobby, niepełnosprawnościami, wiekiem, narodowością, stylem życia. Będą miały możliwość podzielenia się swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniami nt. różnorodności, dostępności oraz integracji społecznej i kulturowej w środowisku naszej uczelni. Ponadto na

terenie biblioteki w tych dniach będą odbywały się warsztaty z zakresu komunikacji, uprzedzeń i tolerancji, a także porady psychologiczne i dotyczące praw pracownika oraz doradztwo zawodowe.

Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest przykładem instytucji, która aktywnie wspiera różnorodność. Poprzez szeroką gamę udogodnień i usług stara się sprostać potrzebom wszystkich użytkowników.

*Katarzyna Stafińska, Ewa Stępień
Biblioteka Główna UP w Lublinie*

Panel z pracodawcami

W ostatnim czasie na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii odbył się „Panel z pracodawcami”, w którym uczestniczyli studenci ostatniego semestru studiów drugiego stopnia kierunku technologia żywności i żywienie człowieka. Mieli oni okazję wysłuchania prezentacji wygłoszonych przez:

- Annę Iwanicką i Katarzynę Domańską z firmy Czekoladowe sp. z o.o. – absolwentki naszej uczelni, obecnie prowadzące Pijalnię Czekolady E. Wedel w Nałęczowie, Kazimierzu Dolnym i Lublinie; przybliżyły one zakres zadań osób zatrudnionych w pijalniach oraz model pracy firmy;
- Martę Sadłowską i Jolantę Tkaczyk – doradców EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie – które poruszyły kwestie mobilności na europejskim rynku pracy;
- Pawła Dzierżaka – przedstawiciela firmy Camp Leaders; opowiedział on uczestnikom panelu o warunkach formalnych udziału w programie, miejscach i stanowiskach pracy, procesie rejestracji, procedurze wizowej oraz zaletach udziału w programie, w tym możliwości podróżowania po Stanach Zjednoczonych po ukończeniu kontraktu.

Tego rodzaju spotkania są dla studentów okazją do nawiązania kontaktów z potencjalnymi pracodawcami oraz do zwiększenia świadomości w planowaniu własnej ścieżki rozwoju w kraju, Europie czy USA. Dla podmiotów oferujących staże i miejsca pracy panele mogą być szansą na prezentację oferty, również w zakresie współpracy z uczelnią.

Niniejszy panel był zorganizowany przez mgr inż. Dorotę Piekutowską i mgr Magdalenę Bohuniuk (doradców zawodowych z Biura Karier) oraz dr inż. Monikę Michalak-Majewską (Zakład Technologii Owoców, Warzyw i Grzybów).

Panele z pracodawcami są realizacją projektu „Zintegrowany program rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”, zgodnie z wnioskiem nr POWR.03.05.00-00-Z232/17 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER): Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Działanie 3.5. Kompleksowe programy szkół wyższych.

*Monika Michalak-Majewska
Fot. Maciej Niedziółka*

Wykłady monograficzne z przedstawicielami przemysłu spożywczego

W ramach zajęć z przedmiotu wykład monograficzny, który realizowany jest dla studentów ostatniego semestru studiów drugiego stopnia kierunku technologia żywności i żywienie człowieka, w semestrze letnim odbyło się kilka spotkań z przedstawicielami przemysłu spożywczego, głównie z naszego regionu.

Wykłady były okazją do poznania pracy technologa, jak również kompleksowego spojrzenia na funkcjonowanie firm z branży spożywczej o różnym profilu i zasięgu działalności. Na zajęciach gościliśmy przeważnie technologów, ale również inne osoby pełniące odpowiedzialne role. Wśród nich znaleźli się: Kamil Toczek – technolog i handlowiec, Kames sp. z o.o.; Kinga Janowska – specjalista ds. wsparcia sprzedaży, Leszek Dziak – technolog, Dominik Gadomski – stażysta, Tetra Pak sp. z o.o.; Beata Sikora – kierownik Działu Jakości i Laboratorium, Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego „Lublin” sp. z o.o.; Alina Sielska – dyrektor operacyjny, Małgorzata Błaszczuk – kierownik produkcji, Ulmer SKA; Dominik Polak – prezes Zarządu, Wytwórnia Makaronu Domowego „Pol-Mak” SA; Anna Iwanicka – prezes Zarządu firmy Czekoladowe sp. z o.o.; Anna Łukasik – kierownik działu technologii, Tomasz Fiderkiewicz – technolog, Zakład Przetwórstwa Mięsa „Matthias” sp. z o.o.

Asortyment i zakres działalności zakładów, które reprezentowali nasi goście, to: surowce, półprodukty i akcesoria dla lodziarniami rzemieślniczych (Kames sp. z o.o.), grysik, płatki ziemniaczane, pyzy lubelskie (Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego „Lublin” sp. z o.o.), mrożonki (Ulmer SKA), makarony (Pol-Mak SA), czekolada pitna (Czekoladowe sp. z o.o.), wędliny, mięsa (Matthias sp. z o.o) oraz kompletne rozwiązania do przetwarzania i pakowania żywności płynnej i półpłynnej, które wdrażane są na całym świecie (Tetra Pak sp. z o.o.).

Każdy z prelegentów reprezentujących zakłady przemysłu spożywczego lub ściśle z nimi współpracujące w interesujący sposób opowiadał o własnych doświadczeniach i przemysleniach na temat funkcjonowania na rynku produktów spożywczych na przestrzeni wielu lat. Prelegenci, przedstawiając zakres pracy technologów i innych osób mających zasadniczy wpływ na produkcję w poszczególnych zakładach, zwracali uwagę na możliwości współpracy przemysłu z nauką, której efektem są np. badania w zakresie tworzenia receptur nowych produktów. W wielu przypadkach ich efekt widzimy w postaci nowego asortymentu produktów już obecnych na półkach sklepowych. Ponadto nasi goście przedstawili oferty staży i pracy, które mogą zainteresować absolwentów kierunku technologia żywności i żywienie człowieka. Na przykład firma Tetra Pak sp. z o.o. proponuje udział w programie Future Talent, który służy rozwojowi kariery studentów oraz absolwentów. Program ma na celu rozpoczęcie stażu, płynne przejście przez różne działy firmy, aby finalnie ze stanowiska stażysty przejść do docelowego, na którym kandydat/kandydatka najlepiej się czuje.

Powyższe działania uzupełniane są przez Wydziałowe Targi Staży i Pracy organizowane przy współpracy z Radą Ekspertów i Interesariuszy Zewnętrznych. Podczas takich spotkań studenci mają możliwość wysłuchania prezentacji wygłoszonych przez prezesów i dyrektorów firm oraz rozmów z przedstawicielami przy stoiskach. W tym roku wydarzenie miało już drugą edycję i spotkało się z dużym zainteresowaniem studentów.

Spotkania z przedstawicielami przemysłu spożywczego oraz targi staży i pracy, które odbywają się na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii, są okazją dla studentów do nawiązania kontaktu z potencjalnymi pracodawcami oraz zwiększają świadomość przyszłych absolwentów w kształtowaniu własnej ścieżki zawodowej. Dzięki spotkaniom, które odbyły się w tym semestrze w ramach przedmiotu wykład monograficzny, studenci dowiedzieli się, jakie kompetencje są niezbędne i mile widziane u osoby aplikującej na stanowisko technologa, a także na co zwróci uwagę rekruter czytający jej CV. Ponadto wypowiedzi prelegentów dały obraz zadań, jakie stawia przed technologiem praca w tym zawodzie, jak również problemów, z którymi mierzy się on na co dzień. Niektórzy z gości to absolwenci naszego Wydziału lub naszej uczelni, więc tym łatwiejszy był ich kontakt ze studentami i tym cenniejsze doświadczenia z okresu poszukiwania pracy.

*Koordinacja spotkań, tekst i fot.
Monika Michalak-Majewska*

Rozwój obszarów wiejskich a zasoby przyrodnicze

Pod tym tytułem w dniach 19–21 czerwca 2024 r. w Janowie Lubelskim odbyła się III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze”, zorganizowana przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Wydział Agrobiżynierii, Katedrę Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej, Polskie Towarzystwo Łąkarskie oraz Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie i Nadleśnictwo Janów Lubelski. Wspaniałe walory środowiska przyrodniczego i kulturowego otoczenia Ośrodka Edukacji Leśnej Lasy Janowskie (w którym odbywała się konferencja) były dogodnym tłem dla prowadzonych obrad i dyskusji.

Partnerami Konferencji były miasto i gmina Janów Lubelski, a także Stowarzyszenie Promocji Garncarstwa, Kafarstwa oraz Rozwoju Turystycznego Wsi Łązek Garncarski.

Głównym celem konferencji była prezentacja aktualnych wyników badań, analiz i koncepcji kształtowania przestrzeni oraz zarządzania zasobami środowiska przyrodniczego w różnych panelach dyskusyjnych, w tym dotyczących użytków zielonych na tle strategii oraz polityk krajowych i międzynarodowych, kształtowania terenów leśnych i otwartych, a także wielofunkcyjnego rozwoju współczesnej wsi. Ważna była również wymiana poglądów i próba odpowiedzi na pytanie, na ile wielofunkcyjny rozwój wsi jest spójny z ideą zrównoważonego rozwoju, oraz dyskusja uwzględniająca problemy przestrzeni kulturowych i zasobów przyrodniczych wsi w ujęciu teoretycznym i praktycznym, czemu sprzyjała obecność przedstawicieli nie tylko środowiska naukowego, ale także biznesu i jednostek samorządu terytorialnego.

Konferencja była skierowana do naukowców, studentów i praktyków z Polski i z zagranicy, którzy w swoich badaniach podejmują tematy związane z gospodarowaniem przestrzenią oraz wykorzystaniem i ochroną zasobów przyrodniczych i kulturowych

w obliczu zmieniających się obszarów wiejskich. Konferencja kierowana była również do pracowników administracji rządowej i samorządowej, pracowni projektowych, przedsiębiorstw zajmujących się gospodarowaniem przestrzenią na obszarach wiejskich oraz instytucji związanych z poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z tego zakresu.

Konferencja została zorganizowana w formie hybrydowej. Ta forma dzięki zaangażowaniu pracowników Działu Technologii Multimedialnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie sprawdziła się bardzo dobrze, umożliwiając uczestnictwo nie tylko 78 osobom w trybie stacjonarnym, lecz także 15 online.

Sesję plenarną konferencji rozpoczęła dr hab. Elżbieta Raszeja, prof. Uniwersytetu Artystycznego im. M. Abakanowicz, referatem pt. „Natura i kultura w przestrzeni wsi – między konfliktem i harmonią”. W podsumowaniu swojego wystąpienia stwierdziła:

„Poszukując odpowiedzi na współczesne problemy przestrzenne i środowiskowe obszarów wiejskich, warto odwoływać się do przeszłości i dokonań wielkich wizjonerów kształtowania krajobrazu wiejskiego, mając na myśli Dezyderego Chłapowskiego, który (...) dokonał reorganizacji przestrzeni w swoim majątku, w wielkopolskiej Turwi, oraz wprowadził system zadrzewień śródpolnych, tworząc przestrzeń rolniczą o wysokich walorach estetycznych i przyrodniczych, a jednocześnie o dużej wartości produkcyjnej. Współczesne badania naukowe potwierdziły słuszność jego koncepcji, wskazując Turew jako model dobrze funkcjonującego i atrakcyjnego wizualnie krajobrazu rolniczego”.

W sesji tematycznej „Użytki zielone na tle strategii oraz polityk krajowych i międzynarodowych – doświadczenia i wyzwania” referat na ten temat zaprezentował prof. dr hab. Piotr Goliński z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Stwierdził, że „użytki zielone zyskują na znaczeniu w strategiach i politykach międzynarodowych, w szczególności UE. Niestety w Polsce użytki zielone są ciągle niedoceniane jako źródło wielu funkcji ekosystemowych. Przed nauką i edukacją akademicką istnieje duże wyzwanie dotyczące transferu wiedzy i innowacji do sektora rolnictwa, jak i obszaru ochrony środowiska, celem upowszechniania i skutecznego wdrażania strategii i polityk krajowych dotyczących użytków zielonych”.

Otwarcie konferencji oraz powitanie gości przez prof. H. Lipińską. Fot. T. Kitzczak

Wizyta uczestników Konferencji w Zoom Natury w Janowie Lubelskim. Fot. A. Gawryluk

Również niezwykle interesujący referat plenarny, wprowadzający do sesji „Kształtowanie terenów leśnych i otwartych”, wygłosił przedstawiciel gospodarzy mgr inż. Bartłomiej Kosiarski, nadleśniczy Nadleśnictwa Janów Lubelski, prezentując możliwości wykorzystania walorów przyrodniczo-leśnych dla rozwoju obszarów wiejskich na terenie Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Janowskie”.

Otwierający trzecią sesję referat pt. „Wielofunkcyjny rozwój współczesnej wsi” wygłosił dr Dawid Soszyński z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Podkreślił, że „ograniczanie funkcji rolniczej na wsi spowodowało w ostatnich dekadach poszukiwanie nowych dróg rozwoju i nowych funkcji obszarów wiejskich. W Polsce jednym z najsilniej propagowanych kierunków jest rozwój wielofunkcyjny, zakładający zwiększanie roli pozarolniczych funkcji wsi. Jednocześnie duży nacisk, przynajmniej w sferze deklaracji, kładziony jest na zrównoważony rozwój tych obszarów”.

Łącznie zaprezentowano 42 referaty. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele – pracownicy naukowcy wszystkich uczelni rolniczych w Polsce, tj. z Warszawy, Poznania, Olsztyna, Szczecina, Krakowa, Rzeszowa, Wrocławia, Bydgoszczy, Chełma oraz Lublina. Lublin reprezentowali nie tylko pracownicy naszej uczelni i studenci z Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej, ale również naukowcy z UMCS i KUL. Przyjechali także przedstawiciele Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutu Nowych Syntezy Chemicznych w Puławach. Wśród gości zagranicznych byli pracownicy naukowcy z Ukrainy – z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Zarządzania Przyrodą w Dublinach, z Kijowa oraz Tarnopola – a także z Łotwy i Turcji.

Otoczenie społeczno-gospodarcze reprezentowali: dr inż. Magda Sykut i Anna Król z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie, Anna Wyrwa z firmy Sowul&Sowul, Wojciech Tutka – kierownik Ośrodka Edukacji Leśnej w Janowie Lubelskim, Wojciech Lipiński – dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie, Zygmunt i Danuta Babińscy z Mechaniki Maszyn i Urządzeń Rolniczych – Zygmunt Babiński w Zawadach k. Białegostoku; Adam Radkowski – Optidata sp. z o.o. w Krakowie.

W ramach konferencji zorganizowano dwie sesje terenowe. Podczas I sesji zaprezentowano rezerwat przyrody Imielty Ług położony w Parku Krajobrazowym Lasy Janowskie. Rezerwat zajmuje powierzchnię 737,79 ha, został utworzony w 1988 r., aby chronić unikalne bagna, zarastające zbiorniki wodne oraz rzadką i chronioną roślinność typową dla Puszczy Solskiej. Stanowi także

ostoję dla wielu gatunków ptaków. Drugim punktem podczas tej sesji była wizyta w Łątku Garncarskim, w malowniczej wsi położonej w gminie Janów Lubelski. Wieś jest znana z bogatej tradycji garncarstwa, sięgającej XVIII wieku. Łązek Garncarski jest również znany ze swojej unikalnej atmosfery, którą tworzą liczne gospodarstwa agroturystyczne, takie jak Zagroda Garncarska, gdzie oferuje się bezpośredni kontakt z tradycją garncarską oraz degustację lokalnych specjałów. W ten sposób wieś promuje zrównoważony rozwój, łącząc tradycję z nowoczesnym podejściem do turystyki wiejskiej. Malownicze krajobrazy, bogata historia i kultura sprawiają, że jest to idealne miejsce na odkrywanie uroków polskiej wsi.

W sesji II ważnym punktem było interaktywne centrum nauki i rekreacji Zoom Natury – park, w którym architektura łączy się z ekologią. Jest usytuowany nad Zalewem Janowskim i stanowi ważny element struktury turystyczno-edukacyjno-wypoczynkowej miasta. Interesujące są nie tylko obiekty architektury, ale także wnętrza pawilonów z multimedialnymi ekspozycjami: Laboratorium Runo Leśne, Laboratorium Awifauny i Troposfery, Laboratorium Recyklingu i Energii. Sesja została zrealizowana dzięki uprzejmości i wsparciu partnera konferencji – miasta Janów Lubelski.

Kolejnym punktem programu konferencji, o wyjątkowym charakterze, była sesja jubileuszowa poświęcona 80-leciu powstania Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu. Referat wprowadzający do sesji wygłosił dr hab. Mariusz Kulik, prof. UP w Lublinie, prezentując najważniejsze informacje z 80-letniej historii jednostki. Jej kierownik prof. dr hab. Halina Lipińska podkreśliła, że na kartach historii Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ciągu tych lat złotymi zgłoskami zapisał się wybitni uczeni, dzięki którym działalność jednostki mogła ukształtować się na wysokim poziomie naukowym i organizacyjnym (zarówno krajowym, jak i zagranicznym) oraz dydaktycznym. W licznej grupie preceptorów wymieniła zaproszonych na uroczystość byłych pracowników Katedry, którym w uznaniu zasług zostały wręczone okolicznościowe medale. Wśród tych osób znalazły się panie i panowie: W. Harkot, M. Warda, R. Baryła, B. Mosek, S. Miazga, C. Berbec, M. Bekasiak, H. Ćwintal, S. Cholewa i I. Jarnicki. Spośród osób spoza Katedry prof. Lipińska wymieniła te, dzięki których licznym konsultacjom oraz recenzjom pracownicy Katedry mogli się rozwijać i awansować. Byli to: prof. Stanisław Benedycki (UWM Olsztyn), prof. Stefan Grzegorzyc (UWM Olsztyn), prof. Kazimierz Grabowski (UWM Olsztyn), prof. Zygmunt Mikołajczak (UP Wrocław), prof. Barbara Rutkowska

(SGGW), prof. Stanisław Kopeć (UR Kraków), prof. Ryszard Kostuch (UR Kraków), prof. Stanisław Kozłowski (UP Poznań), prof. Anna Kryszak (UP Poznań), prof. Jan Kryszak (UP Poznań), prof. Krzysztof Młynarczyk (UWM Olsztyn), prof. Piotr Stypiński (SGGW), prof. Józef Szoszkiewicz (UP Poznań), prof. Czesława Trąba (UR Rzeszów).

W podsumowaniu konferencji prof. dr hab. Piotr Stypiński ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie podkreślił, że konferencja jest ważną platformą do dyskusji na temat problemów współczesnych obszarów wiejskich w ujęciu teoretycznym i praktycznym, związanych z gospodarowaniem przestrzenią z uwzględnieniem zasobów przyrodniczych oraz ich ochroną w Polsce i Europie. Zaprezentowane najnowsze osiągnięcia naukowe w dziedzinie łąkarstwa, gospodarki przestrzennej, ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego mają ogromną szansę znaleźć zastosowanie w praktyce i przyczynić się nie tylko do poprawy dobrobytu ludzi, ale również do opracowania skutecznych metod

zarządzania zasobami przyrodniczymi zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. Profesor Stypiński, nawiązując do obchodzonego jubileuszu, przypomniał kierowników – profesorów: S. Waśniewskiego (1945–1951), G. Honczarenkę (1951–1952), S. Włodarczyka (1952–1962), H. Kerna (1962–1973), J. Jargiełłę (1973–1992), R. Baryłę (1992–2006) i W. Harkot (2006–2017) – których zaangażowanie i praca były mocnym fundamentem dla obecnej Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu.

Na ręce obecnej kierowniczki prof. Stypiński złożył podziękowania za 80 lat działalności naukowej, organizacyjnej, dydaktycznej i praktycznej, za niezwykle sprawnie zorganizowaną konferencję oraz pogratulował wyboru pięknego miejsca i podziękował za niespotykaną gościnność pracowników Ośrodka Edukacji Leśnej w Janowie Lubelskim, w którym konferencja się odbywała.

Halina Lipińska

Zarządzanie techniką i procesami w rolnictwie zrównoważonym

W dniach 12–14 czerwca br. na naszej uczelni odbyło się XII Międzynarodowe Sympozjum Naukowe „Farm Machinery and Processes Management in Sustainable Agriculture”.

Bezpośrednim organizatorem sympozjum była Katedra Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi WIP oraz Oddział Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej w Lublinie. W organizacji uczestniczył także partner z Belgii – Walloon Agricultural Research Centre CRA-W z Gembloux. Przewodniczącymi Komitetu Naukowego sympozjum byli prof. Edmund Lorencowicz i dr Bruno Hyughebaert.

W tym roku minęło 30 lat od pierwszego seminarium, które było zalążkiem idei obecnego sympozjum. W 1994 r.

zorganizowano na ówczesnym Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej międzynarodowe seminarium „Rational mechanization of family farms”, w którym uczestniczyło 31 naukowców, w tym tylko jedna osoba z zagranicy (Szwajcaria). Kolejne lata przyniosły zmiany dotyczące zakresu tematycznego. Celem sympozjum było stworzenie forum wymiany poglądów i informacji naukowych w gronie naukowców zainteresowanych tematyką na styku techniki rolniczej i zarządzania w kontekście zrównoważonego rolnictwa. Sympozjum odbywa się co dwa lata. Trzykrotnie sympozjum organizowane było za granicą – dwukrotnie w Belgii i raz we Włoszech.

Sympozjum otworzył rektor UP w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk. Sesję plenarną rozpoczął przedstawiciel European Society of Agricultural Engineers (EurAgEng) prof. José Rafael Marques da Silva z Uniwersytetu w Evora (Portugalia) – przedstawił temat „ESG: Carbon and biodiversity a problem or an opportunity for smart agriculture?”. Wieczorem, po zakończeniu obrad, goście uczestniczyli w uroczystej kolacji zorganizowanej w Muzeum Wsi Lubelskiej, w trakcie której wystąpił Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”.

Tradycją sympozjów od 2006 r. jest organizowanie drugiego dnia obrad w wybranym obiekcie związanym z rolnictwem i gospodarką żywnościową. W tym roku gościła nas firma Ball Packaging Europe Lublin (<https://www.ball.com/>). Amerykańska firma zlokalizowana w Specjalnej Strefie Ekonomicznej na Felinie jest jednym z największych na świecie producentów puszek do napojów. W fabryce w Lublinie produkuje się wieczka do puszek – na dobę około 56 milionów sztuk! Fabryka, rozbudowana dwa lata

Podczas obrad w Ball Packaging – dr Paula Misiewicz z Harpers Adams University
Fot. T. Guz

Uczestnicy sympozjum. Fot. D. Bartnik

temu, jest bardzo nowoczesna, a procesy technologiczne są w pełni zautomatyzowane.

Znakomicie zorganizowana sala konferencyjna i gościnność gospodarzy, a także technologie, które można było zobaczyć podczas zwiedzania fabryki Ball, zrobiły duże wrażenie na uczestnikach sympozjum.

Trzeciego dnia sympozjum odbyła się wizyta studyjna w wybranych obiektach Lubelszczyzny związanych zarówno z produkcją rolniczą, jak i działalnością turystyczną. Uczestnicy zapoznali się z funkcjonowaniem gospodarstwa doświadczalnego UP w Czesławicach oraz odwiedzili Gospodarstwo Rybackie Pustelnia w Woli Rudzkiej koło Opola Lubelskiego. Produkcja ryb – pstrągów i karpia – została zaprezentowana przez właścicielkę firmy, panią Annę Pyć. Po obiedzie w Pustelni goście przenieśli się do Wąwozu Korzeniowy Dół w Kazimierzu Dolnym, który znajduje się w Krainie Wąwozów Lessowych, miejscu o największym zagęszczeniu wąwozów lessowych w Europie. Następnie promem przeplłynęli na drugą stronę Wisły, do zamku w Janowcu. Po zwiedzeniu zamku, dworu z Moniak i spichlerza z Podlodowa zakończono dzień kolacją w stodole.

Wszystkie zaplanowane referaty, a było ich 84, zostały wygłoszone, dlatego też dwa robocze dni sympozjum były wykorzystane bardzo intensywnie. Jednym z założeń naszego sympozjum jest konieczność ustnej prezentacji zgłoszonych tematów, bez sesji posterowej. Sprzyja to nawiązaniu bezpośrednich kontaktów pomiędzy uczestnikami, a wielu młodym, początkującym naukowcom daje sposobność uzyskania pierwszych szlifów przed międzynarodowym gremium.

Sympozjum FMPMSA uzyskało honorowe patronaty rektora UP w Lublinie, marszałka województwa lubelskiego i prezydenta miasta Lublin. Od 2013 r. mamy też patronat EurAgEng (<https://eurageng.eu/>).

Sponsorami sympozjum były firmy od wielu lat współpracujące z Katedrą Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Producyjnymi: Agroplast Marcin Łopąg, Gravit sp z o.o., Kuhn – Maszyny

Rolnicze sp. z o.o., Noyen sp. z o.o., Raiffeisen Waren sp. z o.o., „Rolniczy Przegląd Techniczny”, Same Deutz-Fahr Polska sp. z o.o. i Traktor 24.pl. Bez tej współpracy i wsparcia wielu firm i organizacji trudno byłoby zorganizować sympozjum, gdyż jednym z założeń było ustalenie niskiego wpisowego, tak żeby nie stanowiło ono bariery finansowej dla uczestników z mniej zamożnych krajów.

W sympozjum FMPMSA 2024 udział wzięło ponad 80 naukowców z 16 krajów – Albanii, Austrii, Belgii, Bułgarii, Estonii, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Niemiec, Polski, Portugalii, Rumunii, Ukrainy, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch. Z Polski reprezentowane były ośrodki badawcze i uczelnie z Kalisza, Krakowa, Lublina, Poznania i Warszawy.

Streszczenia referatów zostały wydane w „Farm Machinery and Processes Management in Sustainable Agriculture. XII International Scientific Symposium FMPMSA 2024. Book of Abstracts” (red. E. Lorencowicz, J. Uziak, B. Huyghebaert, 2024, ss. 90).

Wybrane referaty po recenzjach zostaną wydane w Springer Nature Switzerland, w specjalnym wolumenie („Farm Machinery and Processes Management in Sustainable Agriculture: XII International Scientific Symposium 2024”) jako część serii edycyjnej Lecture Notes in Civil Engineering. Wstępnie do druku zaakceptowano 54 artykuły.

Kolejne sympozjum, planowane na 2026 rok, prawdopodobnie odbędzie się w Belgii. Więcej informacji na temat sympozjum, w tym publikacje konferencyjne od 1994 r., można znaleźć na: www.up.lublin.pl/fmpmsa.

Jako organizatorzy jesteśmy usatysfakcjonowani tym, że udało nam się nie tylko zorganizować międzynarodowe wydarzenie na wysokim poziomie naukowym, ale także przedstawić naszą uczelnię, nasze miasto i nasz region jako nowoczesny, dynamicznie rozwijający się, a jednocześnie ciekawy nie tylko pod względem technologicznym i innowacyjnym, ale i turystycznym.

Edmund Lorencowicz
przewodniczący Komitetu Organizacyjnego FMPMSA 2024

W kierunku zrównoważonego rozwoju gleby

W dniach 11–13 czerwca 2024 r. w Lublinie i Natęczowie odbyła się konferencja gleboznawcza: I International Conference of Soil and Agriculture (ICSA) 2024 „Towards Soil Sustainability”.

Konferencja została zorganizowana przez Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska Wydziału Agrobiotechnologii UP w Lublinie we współpracy z Katedrą Geologii, Gleboznawstwa i Geoinformacji UMCS. W obradach wzięli udział zarówno doświadczeni, jak i młodzi naukowcy m.in. z Estonian University of Life Sciences (Estonia), Technische Universität München (Niemcy), Kerala Agricultural University (Indie), Kazakh National Agrarian Research University (Kazachstan), Lithuanian Research Centre for Agriculture and Forestry (Litwa), Ekiti State Polytechnic Isan-Ekiti (Nigeria), University of León (Hiszpania) oraz krajowych ośrodków, m.in. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, SGGW, Instytutu Ogrodnictwa – PIB, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Instytutu Ochrony Roślin – PIB, Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Wydarzenie odbywało się w języku angielskim, trybie hybrydowym.

Wykłady inauguracyjne przeprowadzili dr Caroline DeClerck z Liege University Gembloux Agro-Bio Tech (Belgia), tytuł wystąpienia „Towards a better understanding of the influence of ecology-based farming practices on soil biological properties along a rural-urban transect”, dr Örjan Berglund ze Swedish University of Agricultural Sciences (Szwecja) – „GHG emissions from cultivated peat soils in Sweden” oraz dr Carsten Paul z Leibniz Centre for Agricultural Landscape Research (Niemcy) – „Challenges of unlocking soils’ potential for climate change mitigation”. W trakcie czterech sesji referatowych i sesji posterowej naukowcy dyskutowali na temat wyzwań związanych ze zrównoważonym wykorzystaniem gleby w rolnictwie: zdrowiem gleby, emisjami CO₂ i N₂O z rolnictwa, wpływem zmian klimatu na gleby, rolnictwem precyzyjnym oraz interakcjami gleba – roślina.

Uroczystość uświetnili tacy goście, jak zastępca dyrektora Roztoczańskiego Parku Narodowego mgr Tadeusz Grabowski, dyrektor Poleskiego Parku Narodowego mgr inż. Jarosław Szymański, przedstawiciele instytucji i firm wspierających wydarzenie: K+S (Cezary Przytuła oraz dr Radosław Witczak, który wygłosił referat dotyczący minerałów wspomagających żywność i produktywność gleby), Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Związku Uczelni Lubelskich, Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych, Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, Polskiego Towarzystwa Agronomicznego i wielu innych.

W trakcie konferencji uczestnicy mieli okazję poznać region, m.in. unikatowe natęczowskie i kazimierskie wąwozy lessowe oraz jedną z nielicznych półnaturalnych dużych rzek w Europie – Wisłę. Podczas sesji terenowej na Skarpie Dobrskiej dyskutowano nad rolniczym wykorzystaniem gleb płowych i rędzin. Konferencja była okazją do szerokiej wymiany wiedzy i dyskusji nad wyzwaniami, jakie stoją przed naukowcami zajmującymi się gleboznawstwem rolnym.

Konferencja planowana jest jako cykliczne wydarzenie, które ma na celu podkreślenie roli Lublina jako ważnego krajowego i światowego ośrodka gleboznawstwa rolnego. W ostatnich latach wzrasta liczba ludności na świecie, problemem stają się ogromne potrzeby żywnościowe, dlatego należy zwrócić szczególną uwagę na zrównoważone wykorzystanie gleb w rolnictwie. Konferencja ICSA jest międzynarodowym forum do wymiany osiągnięć naukowych w tej dziedzinie.

*Joanna Gmitrowicz-Iwan, Barbara Futa
Fot. Alicja Strzałka*

Uczestnicy konferencji na Skarpie Dobrskiej, w tle Wisła

Złoty jubileusz trzech wydziałów

W dniu 25 maja 2024 r. odbyła się uroczystość wręczenia złotych dyplomów absolwentom Wydziału Rolniczego, Ogrodniczego oraz Techniki Rolniczej, rocznik 1969–1974.

Spotkanie rozpoczęło mszą świętą w kościele akademickim KUL. Następnie uczestnicy zaopatrzeni w identyfikatory przeszli do auli w Agro I, gdzie odśpiewali hymn państwowy. Prof. dr hab. Zenia Michałojć w imieniu absolwentów serdecznie powitała dziekanów, prof. dr hab. Marię Bubicz – opiekuna roku studentów Wydziału Ogrodniczego, osoby towarzyszące absolwentom oraz wszystkich zgromadzonych. Kolejnym punktem programu była kronika uczelni. Uczestnicy uroczystości zapoznali się z osiągnięciami, wyzwaniem oraz z aktualnymi wydarzeniami na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Następnie absolwenci odebrali złote dyplomy z rąk dziekanów – Wydziału Agrobiotechnologii prof. dr hab. Barbary Kołodziej, Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu dr hab. Katarzyny Dzidy, prof. uczelni, Wydziału Inżynierii Produkcji prof. dr hab. Dariusza Andrejki. Prof. dr hab. Maria Bubicz została wyróżniona dyplomem „wyjątkowego opiekuna roku”. Ten dyplom był dowodem uznania za zaangażowanie w studenckie sprawy w latach 1969–1974 i za jej ogromną życzliwość – w ważnych dla nas chwilach zawsze była z nami. Profesor Maria Bubicz przypomniała pierwsze spotkanie ze swoimi podopiecznymi. Podkreśliła wyjątkową więź

z dawnymi studentami, która trwa ponad pół wieku. Ta część programu została zakończona odśpiewaniem *Gaudeamus igitur*.

Głos zabrał również rektor prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk. Pokróćce przedstawił historię uczelni i zmiany, jakie zaszły na przestrzeni tych lat. Wyraził zadowolenie, że pamiętamy o naszej Alma Mater i zaprosił do dalszego z nią kontaktu. W imieniu absolwentów przemawiał dr Roman Warzecha, adiunkt z Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin PIB w Radzikowie.

Uczestnicy uroczystości wysłuchali pięknego koncertu solistów i kapeli Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor”. Odżyły wspomnienia, czas się cofnął, a byli członkowie zespołu po 50 latach dali popis swoich tanecznych umiejętności.

Oficjalną część uroczystości zakończono serdecznymi podziękowaniami dla władz Uniwersytetu za życzliwość, umożliwienie zorganizowania złotego jubileuszu i możliwość powrotu do pięknego okresu, jakim był czas studiów. Wręczono upominki i wykonano wspólne zdjęcia.

Było to wspaniałe spotkanie po latach.

Zenia Michałojć

Wyrażamy naszą wdzięczność

Szanowny Panie Rektorze, Magnificencjo, Dostojni Państwo Dziekani, Koleżanki i Koledzy!

W tym uroczystym dniu spotykamy się w gronie absolwentów studiów magisterskich i inżynierskich Wydziałów Rolniczego, Ogrodniczego i Techniki Rolniczej z okazji 50-lecia ukończenia studiów. Świętujemy złoty jubileusz jednego z najważniejszych wydarzeń naszego życia, które ukształtowało naszą życiową i zawodową przyszłość. Panie Rektorze, wyrażamy nasze serdeczne podziękowania za możliwość spotkania w murach naszej uczelni oraz za ufundowanie złotych dyplomów.

W 1969 r., po pomyślnie zdanych egzaminach wstępnych, rozpoczęliśmy nasze studia. Jeszcze przed inauguracją roku akademickiego spędziliśmy miesiąc na tzw. praktykach robotniczych. Tam też nawiązaliśmy pierwsze znajomości z naszymi koleżankami i kolegami. Następnie przez cztery lub pięć lat, pokonując kolejne etapy kształcenia, zdobywaliśmy wiedzę i umiejętności, które potem służyły nam w wykonywaniu naszej pracy zawodowej, gdziekolwiek dane było nam pracować. Bardzo ważnym elementem naszej edukacji były zajęcia terenowe i praktyki wakacyjne, które umożliwiły nam poznanie praktyki rolniczej.

Zdecydowana większość z nas przyjechała do Lublina z wiosek i małych miasteczek z terenu województwa lubelskiego i województw ościennych. Zawód rolnika poznawaliśmy i pokochaliśmy od lat dziecińczych. Wybór studiów rolniczych był więc przemyślaną i świadomą decyzją. Kolejne sesje, zaliczenia i egzaminy przybliżały nas do osiągnięcia wyznaczonego celu. Oferowany zakres tematyczny był bardzo szeroki, począwszy od głównych przedmiotów na danym wydziale do przedmiotów z elementami wiedzy z innych wydziałów. W konsekwencji zdobyta przez nas wiedza była dostosowana do możliwości zatrudnienia oferowanych w latach siedemdziesiątych przez szeroko pojęte polskie rolnictwo.

W pełni doceniamy wkład i wysiłek kadry naukowej i technicznej naszej Alma Mater w naszą edukację. Czasami bywało bardzo trudno. Pamiętamy oceny niedostateczne z chemii w chmurze elektronów czy też pisane w różnym kolorze. Każdy kolor oznaczał inny poziom naszej niewiedzy. Pamiętny był też egzamin z meteorologii rolniczej, który na Wydziale Rolniczym oblało aż 151 osób z 240 zdających. Zakończyło się to 25 egzaminami komisijnymi. Wówczas inicjatywę przejął pan dziekan prof. Marian Milczak

Fot. Maciej Niedziółka

i wszystko zakończyło się pomyślnie. A i tak do dzisiaj nie wiemy, z jakiej chmury będzie padał deszcz i polegamy na prognozach pogody.

Jako anegdotę przytoczę, jak jeden z naszych kolegów z Wydziału Rolniczego, w pracowni na Wydziale Techniki Rolniczej, w trakcie zaliczenia otrzymał pytanie o próbę kręconą. Zaczął rozglądać się po półkach z różnymi elementami maszyn. Wykładowca zapytał go, czego szuka. – No, szukam tej śruby kręconej.

Przebojowe też były egzaminy z ekonomii politycznej. Koleżanka otrzymała pytanie o rentę różniczkową pierwszą. Niestety nie знаła odpowiedzi. Więc kolejne pytanie było o rentę różniczkową drugą. Też nie znała odpowiedzi. Pytanie wyciągające kolejne, decydujące: różnica między rentą różniczkową pierwszą i drugą.

W naszym życiu studenckim wszystkie niepowodzenia omawialiśmy przy piwie w położonym nieopodal uczelni Fafiku przy Al. Raclawickich.

W czasie studiów odbywaliśmy służbę wojskową. Na jeden dzień w tygodniu zakładaliśmy mundury i odbywaliśmy zajęcia w studium wojskowym, a ćwiczenia praktyczne – na terenie obecnie zabudowanym dzielnicy Czechów.

Studia w Lublinie to nie tylko edukacja zawodowa. To także nasz rozwój kulturalny. Lublin jako największa metropolia Polski Południowo-Wschodniej stwarzał ku temu olbrzymie możliwości. Liczne teatry, kina, muzea i zabytki historyczne. Warto też wspomnieć o kulturze studenckiej. Wiele naszych koleżanek i wielu

kolegów uczestniczyło w pracach Chóru Akademickiego i Zespołu Pieśni i Tańca, działających pod egidą ZSP.

Mówi się, że okres studiów to najpiękniejszy okres w życiu. I tak jest naprawdę. W trakcie studiów nawiązaliśmy wiele więzi koleżeńskich i przyjacielskich, które kontynuujemy do dzisiaj. Tutaj, w Lublinie, przeżywaliśmy zauroczenia i miłości, w wielu przypadkach zakończone małżeństwami.

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,

Jesteśmy dumni, będąc absolwentami Akademii Rolniczej w Lublinie. Wyrażamy naszą wielką wdzięczność dla naszych wykładowców, promotorów prac magisterskich, kadry naukowej i technicznej uczelni, którzy pomogli nam zdobyć kierunkowe wykształcenie. Większość z nich odeszła już do wieczności. Także wiele naszych koleżanek i kolegów nie ma pośród nas, również Zbyszka Segita, który organizował nasze koleżeńskie spotkania co pięć lat. Uczcijmy ich pamięć minutą ciszy.

Jako absolwenci uczelni, która obecnie nosi nazwę Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, z dumą patrzymy na jej wspaniały rozwój. Doceniamy jej olbrzymi wpływ na rolnictwo i gospodarkę regionu i kraju.

Sentencja przewodnia jednej z największych światowych firm z otoczenia rolnictwa brzmi: „praca rolnika to najcenniejsza praca na Ziemi”. My pozostawaliśmy w czasie naszej pracy zawodowej i nadal pozostajemy wierni tej sentencji.

Roman Warzecha

Między tradycją a nowoczesnością – fenomen wiosek tematycznych

Agata Kobyłka

Pytanie o rolę wsi jest nadal zasadne we współczesnym społeczeństwie. Koncentrowanie polityki społeczno-gospodarczej na dużych centrach miejskich oraz długi okres negowania wkładu obszarów wiejskich w rozwój ogólnospołeczny spowodowały, że promocja wiejskich wartości nie jest prosta. Kolejne problemy to utrata mieszkańców i niski stopień aktywizacji społecznej.

Poszukuje się więc różnych rozwiązań, aby „odczarować” wieś jako miejsce o małej atrakcyjności. Znalezienie przewodniego tematu, wokół którego koncentruje się produkt turystyczny danej wsi, może stanowić szansę na przełamanie wielu kryzysowych sytuacji. Zbudowanie ciekawej dla turysty oferty opartej na własnych zasobach kulturowych, historycznych, przyrodniczych, kulinarnych, tradycyjnych produktach i działalności, bajkach i legendach lub jakimkolwiek innym wyróżniającym elemencie pomaga wsi budować przewagę konkurencyjną. Do ciekawych przykładów wiosek tematycznych w województwie lubelskim należą np. Słowiński Gród, Kraina Rumianku, Wioska Strachów – Bajkowa Kraina Gotanii, Wioska Gotów czy wioska Einstein na Łące.

Wioski tematyczne stanowią innowacyjny sposób na ożywienie gospodarki wiejskiej oraz zapewnienie mieszkańcom alternatywnych dochodów. Liderami wiosek są najczęściej stowarzyszenia, jednoosobowe działalności gospodarcze, koła gospodyń wiejskich, instytucje kultury i grupy nieformalne. Praca nad atrakcjami dla odwiedzających i programem odwiedzin często angażują duże grono mieszkańców. Zwiększa się przy tym również estetyka polskich wsi – powstaje infrastruktura wypoczynkowa, rekreacyjna i edukacyjna, z której korzystają mieszkańcy i odwiedzający.

Wioski tematyczne oferują pakiet usług, które są utrzymane w wybranej konwencji tematycznej – szlaki edukacyjne, gry terenowe, zwiedzanie obiektów, warsztaty związane np. z dawnymi

Słowiński Gród w Wólce Bieleckiej; budowla obronna, posąg Świątowita w gaju młodych drzew

Chata Solna i Edukacyjny Ogród Ziółowy w Krainie Rumianku w Hotownie

Bajkowy Ogród i plac zabaw w Wiosce Strachów – Bajkowej Krainie Gotanii w Stefankowicach

Warsztaty garncarskie w Wiosce Gotów w Mastomęczu.

zawodami i tradycjami (m.in. garncarskie), pokazy (np. słowiańskich obrzędów, narzędzi, broni strojów), rekonstrukcje historyczne czy degustacje produktów kulinarnych opartych o zasoby przyrodnicze, tradycje regionu i lokalne przepisy.

Liderzy wiosek tematycznych szczególnie dbają o udostępnianie zasobów szerokiemu gronu odbiorców. W wioskach tematycznych tworzone są izby pamięci, muzea regionalne, ośrodki edukacji, tradycji, kultury, miejsca pamięci narodowej, parki historyczne, miniskanseny, wystawy plenerowe, aleje zasłużonych i ścieżki historyczno-edukacyjne.

Mieszkańcy wiosek tematycznych organizują cykliczne imprezy. Są to np. Spotkania z Kulturą Tatarską i Regionalną w Dawnej Osadzie Tatarskiej, Święto Krainy Rumianku, Biesiada Archeologiczna w Wiosce Gotów, Ogólnopolskie Spotkania Kowali w Wiosce Kowalskiej, Ogólnopolskie Spotkania Garncarskie w Wiosce Garncarstwa, Piknik Historyczny z rekonstrukcją bitwy pod Stefankowicami w wiosce Einstein na Łące.

Dzięki atrakcyjnym wioskom tematycznym mieszkańcy i turyści mogą obcować z żywą tradycją, kulturą i historią danej

miejsowości. Zachęcają one do dalszego odkrywania i popularyzowania tradycji, kultury i historii, a także dbałości o pamiętki przeszłości.

Utworzenie wioski tematycznej to także zalety społeczno-ekonomiczne dla jej mieszkańców, tj. ożywienie gospodarki wiejskiej, dywersyfikacja dochodu, tworzenie nowych miejsc pracy, uczenie się poprzez działanie, wzrost umiejętności miękkich, zwiększenie aktywności, otwartości i pewności siebie, duma z miejsca zamieszkania.

Fenomen wiosek tematycznych polega na przekształcaniu tradycyjnych obszarów wiejskich w miejsca, gdzie różnorodne aspekty życia wiejskiego są ukazane w interesujący sposób otwierający drzwi do odkrywania i eksplorowania bogatego dziedzictwa wiejskiego, które kryje w sobie unikalne tradycje, praktyki i narracje. Wioski tematyczne nie tylko ukazują dziedzictwo wiejskie, ale także przyczyniają się do jego zachowania, promując lokalnych artystów, rzemieślników i producentów oraz pomagając w utrzymaniu tradycji, które mogłyby być zagrożone zapomnieniem.

Fot. Agata Kobyłka

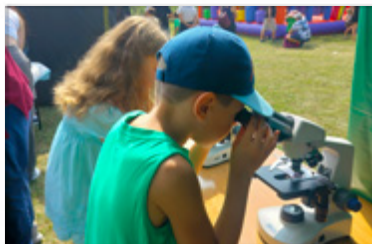
Piknik Naukowy w ramach XX Lubelskiego Festiwalu Nauki

Fot. Joanna Mazurek - SAF, Oliwia Gut DRIP

Piknik rodzinny „Z nauką za pan brat”

Piknik rodzinny „Z nauką za pan brat” odbył się 23 czerwca 2024 r. na terenach zielonych Politechniki Lubelskiej. Frekwencja przekroczyła oczekiwania, a atrakcje przygotowane przez naszych pracowników z Wydziałów: Medycyny Weterynaryjnej, Agrobioinżynierii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, a także Działu Rekrutacji i Promocji cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Fot. Agnieszka Wasilak, Ilona Stańczak, DRiP